M. le Président.- D'Wuert huet elo d'Madame Simone Beissel.

Mme Simone Beissel *(DP)*.- Här President, ech wëll fir d'éischt dem Patrick Santer merci soe fir säin ausféierleche schréftlechen a mëndleche Rapport. Ech mengen, de Rapporteur selwer an och den Här Fayot hunn elo schonn all d'Facettë vun deenen dräi héich technesche Projete beliicht. Dës Projete sinn e Meilesteen a Saache verbessert Koordinatioun an Zesummenaarbecht duerch de Gebrauch vun der Informatik tëschent den europäeschen Douanë fir d'Preventioun an d'Bekämpfung vun der Kriminalitéit vun all Zort. Mir hunn déi Projeten an de Kommissiounen an alle Sparten examinéiert an diskutéiert. Dëse Projet fënnt de vollen Accord vun der DP-Fraktioun. Ech soen lech merci.

M. le Président.- D'Wuert kritt nach den Här Henckes.

M. Jacques-Yves Henckes *(ADR)*.- Här President, et ass ganz wichteg, dass mir déi nei Gesetzgebung hunn. Ech wollt de Rapporteur froen, wéi vill Länner déi Konventioun scho ratifizéiert hunn. Ech mengen, et sinn der just nëmmen e puer.

Et ass awer wichteg, dass mir op dee Wee ginn, well déi international Kriminalitéit am Gebitt vun den Douanen hëlt zou, a mir musse reagéieren. Mir hu scho gesinn, dass bei Europol eng gutt Reaktioun war, wat um Intergouvernementalë geschitt ass. Ech hoffen, dass mir mat dësen Instrumenter och d'Kriminalitéit am Gebitt vun der Douane richteg kënne bekämpfen. Dofir bréngen ech den Accord vun der ADR-Fraktioun zu dëse Gesetzesprojeten.

M. le Président.- D'Wuert huet elo den Här Minister Grethen.

M. Henri Grethen, *Ministre des Transports*.- Här President, et ass ganz léif, dass Dir mir d'Wuert gitt. Ech däerf dofir just am Numm vun der Regierung merci soe fir déi breet Zoustëmmung zu dësen Texter.

M. le Président.- D'Diskussioun ass elo ofgeschloss. Mir kommen zur Lecture vun den Artikele vum Projet de loi 4768 a stëmmen driwwer of.

Lecture du texte du projet de loi 4768 (par M. Jean Spautz)

D'Artikelen 1 an 2 si gelies an ugeholl.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 4768 et dispense du second vote constitutionnel

Déi fir de Projet de loi si stëmme mat Jo, déi dergéint si mat Neen oder enthale sech.

De Projet de loi ass eestëmmeg ugeholl mat 56 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: MM. Willy Bourg (par M. Ady Jung), Lucien Clement, Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Haupert, Ady Jung, Nico Loes, Paul-Henri Meyers, Mme Marie-Josée Meyers-Frank, M. Laurent Mosar, Mme Ferny Nicklaus-Faber, MM. Patrick Santer, Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Nicolas Strotz, Lucien Weiler et Claude Wiseler (par M. Nico Loes);

Mme Simone Beissel, MM. Jeannot Belling (par M. Gusty Graas), Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Emile Calmes, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Helminger (par M. John Schummer), Alexandre Krieps, Mme Maggy Nagel, MM. Jean-Paul Rippinger (par M. Niki Bettendorf), Marco Schroell (par Mme Agny Durdu), John Schummer et Théo Stendebach;

MM. Jean Asselborn, Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, M. Mars Di Bartolomeo, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Jeannot Krecké (par M. Ben Fayot), Lucien Lux (par M. Jean Asselborn), Mme Lydia Mutsch (par M. Jean-Pierre Klein), MM. Jos Scheuer (par M. Alex Bodry), Georges Wohlfart et Marc Zanussi (par M. Mars Di Bartolomeo);

MM. Jean Colombera (par M. Aly Jaerling), Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen;

MM. François Bausch, Robert Garcia (par M. Camille Gira), Camille Gira, Jean Huss et Mme Renée Wagener.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou décidéiert.

Da komme mir elo zur Lecture vum Projet 4794.

Lecture du texte du projet de loi 4794 (par M. Jean Spautz)

D'Artikelen 1 bis 3 si gelies an ugeholl.

Mir stëmmen elo of iwwert de Projet de loi 4794.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 4794 et dispense du second vote constitutionnel

Déi fir de Projet de loi si stëmme mat Jo, déi dergéint si mat Neen oder enthale sech.

De Projet de loi ass eestëmmeg ugeholl mat 57 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: MM. Willy Bourg (par M. Ady Jung), Lucien Clement, Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Haupert, Ady Jung, Nico Loes, Paul-Henri Meyers, Mme Marie-Josée Meyers-Frank, M. Laurent Mosar, Mme Ferny Nicklaus-Faber, MM. Patrick Santer, Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Nicolas Strotz, Fred Sunnen, Lucien Weiler et Claude Wiseler (par Mme Ferny Nicklaus-Faber);

Mme Simone Beissel, MM. Jeannot Belling (par M. Gusty Graas), Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Emile Calmes, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Helminger (par M. Niki Bettendorf), Alexandre Krieps, Mme Maggy Nagel, MM. Jean-Paul Rippinger (par M. Théo Stendebach), Marco Schroell (par Mme Maggy Nagel), John Schummer et Théo Stendebach;

MM. Jean Asselborn, Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, M. Mars Di Bartolomeo, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Jeannot Krecké, Lucien Lux (par M. Mars Di Bartolomeo), Mme Lydia Mutsch (par M. Jean-Pierre Klein), MM. Georges Wohlfart et Marc Zanussi (par M. Alex Bodry);

MM. Jean Colombera (par M. Gast Gibéryen), Gast Gibéryen, Fernand Greisen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen;

MM. François Bausch, Robert Garcia (par M. Camille Gira), Camille Gira, Jean Huss et Mme Renée Wagener.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote?

(Assentiment)

Et ass also esou décidéiert.

Da komme mir elo zur Lecture vum Projet de loi 4903 a mir stëmmen doriwwer of.

Lecture du texte du projet de loi 4903 (par M. Jean Spautz)

Den Article unique ass gelies an ugeholl.

Mir stëmmen elo of iwwert de Projet de loi 4903.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 4903 et dispense du second vote constitutionnel

Déi fir de Projet de loi si stëmme mat Jo, déi dergéint si mat Neen oder enthale sech.

De Projet de loi ass eestëmmeg ugeholl mat 59 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: MM. Willy Bourg (par M. Ady Jung), Lucien Clement, Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Haupert, Ady Jung, Nico Loes, Paul-Henri Meyers, Mme Marie-Josée Meyers-Frank, M. Laurent Mosar, Mme Ferny Nicklaus-Faber, MM. Patrick Santer, Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Nicolas Strotz, Fred Sunnen, Lucien Weiler et Claude Wiseler (par M. Nico Loes);

Mme Simone Beissel, MM. Jeannot Belling (par M. John Schummer), Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Emile Calmes, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Helminger (par M. Gusty Graas), Alexandre Krieps, Claude Meisch (par M. Emile Calmes), Mme Maggy Nagel, MM. Jean-Paul Rippinger (par Mme Agny Durdu), Marco Schroell, John Schummer et Théo Stendebach;

MM. Jean Asselborn, Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, M. Mars Di Bartolomeo, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Jeannot Krecké, Lucien Lux (par M. Ben Fayot), Mme Lydia Mutsch (par M. Jean-Pierre Klein), MM. Jos Scheuer (par M. Mars Di Bartolomeo), Georges Wohlfart et Marc Zanussi (par M. Alex Bodry);

MM. Jean Colombera (par M. Aly Jaerling), Gast Gibéryen, Fernand Greisen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen;

MM. François Bausch, Robert Garcia (par M. Camille Gira), Camille Gira, Jean Huss et Mme Renée Wagener.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou décidéiert.

Dir Dammen an Dir Hären, mir wären dann um Enn vun eiser Sitzung vun haut de Moien ukomm. Déi nächst Sitzung ass haut de Mëtteg um halwer dräi. Als éischte Punkt um Ordre du jour steet d'Gesetz 4933 iwwert déi nei Militärorganisatioun.

D'Sitzung ass opgehuewen.

(Fin de la séance publique à 11.35 heures)

JEUDI, 19 DÉCEMBRE 2002

22E SÉANCE

Présidence: M. Jean Spautz, Président
M. Jean Asselborn, Vice-Président

Ordre du jour

1. 4933 - Projet de loi modifiant la loi modifiée du 23 juillet 1952 concernant l'organisation militaire

   (Rapport de la Commission des Affaires étrangères et européennes et de la Défense - Discussion générale - Lecture du texte du projet de loi - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel)

2. 5021 - Projet de loi portant
   - création d'un Centre de Documentation et de Recherche sur la Résistance;
   - modification de la loi modifiée du 25 février 1967 ayant pour objet diverses mesures en faveur de personnes devenues victimes d'actes illégaux de l'occupant

   (Rapport de la Commission des Institutions et de la Révision constitutionnelle – Discussion générale - Lecture du texte du projet de loi - Amendements - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel)

3. 5037 - Projet de loi portant habilitation pour le Grand-Duc de réglementer certaines matières

   5058 - Proposition de loi portant habilitation pour le Grand-Duc de réglementer certaines matières

   (Rapport de la Commission juridique - Présentation de la proposition de loi 5058 - Discussion générale - Lecture du texte du projet de loi - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel)

4. Discours de fin d'année

Au banc du Gouvernement se trouvent: M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre; MM. Henri Grethen et Charles Goerens, Ministres; M. Eugène Berger, Secrétaire d'Etat.

(Début de la séance publique à 14.31 heures)

M. le Président.- D'Sitzung ass op.

Huet d'Regierung der Chamber eng Kommunikatioun ze maachen?

(Négation)

Dat schéngt net de Fall ze sinn.

Mir kommen dann direkt zur Diskussioun vum Projet de loi 4933 iwwert d'Arméi. D'Riedezäit ass nom Modell 2 festgeluegt. Et sinn ageschriwwen: déi Häre Loes, Bodry, Calmes, Koepp, Bausch an Urbany. D'Wuert huet de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Jean-Paul Rippinger.

1. 4933 - Projet de loi modifiant la loi modifiée du 23 juillet 1952 concernant l'organisation militaire

Rapport de la Commission des Affaires étrangères et européennes et de la Défense

M. Jean-Paul Rippinger *(DP), rapporteur*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, wéi mir alleguerte wëssen huet d'Lëtzebuerger Arméi, esouwuel op nationalem wéi awer och op internationalem Plang, wichteg Missiounen ze erfëllen.

Op nationalem Plang ass hir Haaptmissioun, am Fall vun engem Militärkonflikt, eist Land ze verdeedegen, mä awer och bei enger gréisserer Katastroph den öffentleche Verwaltunge Bäistand ze leeschten an der Bevölkerung ze hëllefen.

Op internationalem Plang stellt eis Arméi de Beitrag vu Lëtzebuerg zu der gemeinsamer Verteidegung tëschent de Bündnispartner am Kader vun internationalen Organisatioune wéi zum Beispill der NATO duer. D'Lëtzebuerger Arméi participéiert säit ville Joren ënnert dem Mandat vun der UNO u Friddensmissiounen an hëlleft an der Iwwerwaachung vun dem Anhale vun internationale Verträg. Esou zum Beispill um Balkan säit 1992, mat Observateuren an Ostslowenien, dann a Kroatien am Kader vun der UNPROFOR, der IFOR an der SFOR bis 1999, wou Lëtzebuerg mat der Belsch saï Contingent aus Bosnien-Herzegovina zréckgezunn huet, fir et dann am Kosovo ze engagéieren.

Am Exposé des motifs liese mir entre autres, dass bei der Konferenz vum 20. November 2000, der sougenannter Conférence européenne d'engagement de capacités, Lëtzebuerg sech engagéiert huet op d'Joer d'Personal vun enger ganzer Compagnie zu Verfügung ze stellen. Nom Rotatiounsprinzip ginn d'Contigenten all véier Méint renouveléiert, dat heescht, dass 180 Persounen disponibel musse si fir aktiv ze sinn am Kader vu Missioune vum Typ Petersberg.

Am Kader vun der Europäescher Unioun huet Lëtzebuerg sech och engagéiert, u Friddensmissioune vun dësem Typ Petersberg deelzehuelen. Esou hunn d'Memberstate beim Europäesche Conseil zu Helsinki sech als globaalt Objektiv gesat, bis 2003, fir d'Ausféiere vun dëse Missiounen, bis zum Niveau vun engem Corps ze goen, Corps, dee 15 Brigaden, also 16.000 Mann begräift.

Et huet sech an eiser Geschicht ëmmer erëm gewise wéi wichteg et fir ee klengt Land wéi Lëtzebuerg ass, Bündnisser mat staarke Partner anzegoen. Nëmmen dës Bündnisser maachen et Lëtzebuerg méiglech seng Onofhängegkeet ze halen an op internationalem Plang mat ze wierken. Dofir baséiert eise Verteidegungsystem dorop, dass mir Member vun der NATO sinn an aktiv um Opbau vun enger europäescher Verteidegung deelhuelen.

Dat aussepolitescht Ëmfeld huet sech an deene leschte Joren dramatesch verännert. Esou stellen déi extrem bluddeg lokal Konflikter, den Terrorismus an d'Verbreedung vu Massenvernichtungswaffen nei Erausfuerderungen un eis Verteidegungssystemer duer. Mir hunn haut einfach de Problem, besonnesch bei der Gestioun vun de Krisen an Europa, dass eis Arméi net genuch Leit huet fir dësen neien Erausfuerderunge gerecht ze ginn. Déi rezent Efforten, déi gemaach goufen, wéi d'Erhéijung vum Sold vun eisen Zaldoten an déi intensiv Recrutementscampagne, hunn

zwar gehollef fir de Beruff vum Zaldot méi attraktiv ze maachen, awer si ginn nach net duer.

Dat Gesetz, wat mer haut stëmmen, soll dës Situatioun änneren. Et kënnen elo och Zaldote rekrutéiert gi bei eisen auslänneschen EU-Matbierger déi zu Lëtzebuerg wunnen an déi nach net d'Lëtzebuerger Nationalitéit hunn. Dat heescht also, dass si net musse waarde bis dass se dës Lëtzebuerger Nationalitéit kréien oder besëtzen, ier se sech géingen an d'Arméi kënnen engagéieren.

Den Objektiv vun deem heite Gesetzesprojet ass awer net fir eng Arméi vu Mercenairen oder Frontalieren opzestellen, am Géigendeel. De Projet de loi gesäit vir, dass nëmmen EU-Bierger, déi scho mindestens 36 Méint, dat heescht, dräi Joer, zu Lëtzebuerg sinn, kënnen hir Kandidatur stelle fir Zaldot ze ginn.

D'Opmaache vun der Lëtzebuerger Arméi fir Net-Lëtzebuerger huet eng Rei positiv Effekter. Esou hëlleft et, déi jonk EU-Bierger, déi sech als Zaldot mellen, besser an eis Gesellschaft ze integréieren an et bereet hinnen de Wee op eng Lëtzebuerger Statsbiergerschaft vir. Falls si nämlech dräi Joer am Land wunnen, dann erfëlle si no hirem Militärservice vun zwee Joer, dee se da gemaach hunn, d'Konditioune vum modifizéierte Gesetz vum 24. Juli 2001 dat virgesäit, dass een no fënnef Joer Residenz zu Lëtzebuerg kann déi Lëtzebuerger Nationalitéit ufroen. Des Weideren engagéiere sech déi zoustänneg Servicer vun der Lëtzebuerger Arméi och, fir deene Leit, déi déi Lëtzebuerger Nationalitéit wëllen unhuelen, an hiren Démarchen ze hëllefen.

An der Kommissioun hu mir des Weidere festgehalen, dass déi européesch Volontairen, déi sech an der Lëtzebuerger Arméi mellen, awer och musse minimal Lëtzebuerger Kenntnisser hunn, dat heescht minimal Kenntnisser vun der Lëtzebuerger Sprooch. Noutfalls musse si kënne während hirem Engagement Lëtzebuerger Coursen huelen. Des Weideren ass d'Iddi fir dës Mesuren nëmmen op EU-Bierger ze limitéieren, compatibel mat der Iddi vun enger européescher Verteidegungspolitik. Et huet ee Member vun der Kommissioun gesot, wat d'Kenntnisser vun der Lëtzebuerger Sprooch ubelaangen, wann déi auslännesch EU-Bierger an d'Arméi antriede solle géif den Text vum Projet de loi dat net preziséieren. Et huet der Kommissioun awer noutwenneg geschéngt fir dat ervirzehiewen, dass dat awer wichteg ass fir de Phenomène d'intégration an der Arméi.

De Statsrot huet a sengem éischten Avis de Problem opgeworf, dass ee muss oppassen, dass Auslänner, déi sech wëllen an der Lëtzebuerger Arméi engagéieren, keng juristesch Problemer an hirem Heemechtsland kréien, well an esou engem Land déi Leit dem Service militaire obligatoire ënnerleeë wären. D'Regierung, esou wéi dat aus dem Projet de loi ervirgeet, ass sech dëser Problematik bewosst, an esou sinn och schonn déi noutwenneg Démarchë bei deenen zoustännegen Autoritéiten ënnerholl gi fir déi Situatioun ze clarifizéieren. Op jidde Fall kann een awer schonn haut behaapten, dass sech keen auslännesche Fräiwëllege kann an der Lëtzebuerger Arméi engagéieren, wa seng national Gesetzgebung dat net erlaabt.

Ech hat viru kuerzem de Lëtzebuerger Ambassadeur zu Athen hei zu Besuch, dee mir gesot huet, dass deen Accord tëschent Griichenland a Lëtzebuerg, wat den Engagement vu Griichen an d'Lëtzebuerger Arméi ugeet, amgaang wär finaliséiert ze ginn.

En zweete Volet vum Gesetzesprojet ass d'Aschreiwen an d'Gesetz vun der Alterslimite vu 17 Joer fir all nei Rekruten. Dës Limite war virdrun nëmmen am Arméisreglement fixéiert a steet elo am Gesetz. All mannerjäreg Rekrute mussen de schréftlechen Accord vun hiren Elteren oder hirem legalen Tuteur hunn. Si däerfen och net u Kampfhandlungen oder Militäroperatiounen, weder op nationalem nach op internationalem Plang, deelhuelen.

Ee Member an der Kommissioun war net iwwerzeegt, dass den Antrëtt an d'Arméi mat 17 Joer conforme wär zu der Konventioun iwwert d'Droits de l'enfant. Mir sinn der Meenung gewiescht an der Kommissioun - hie ka vläicht Recht hunn -, dass dat e juristesche Problem ass dee sech effektiv stellt an dass dës Mesurë wichteg si fir déi Lëtzebuerger Gesetzgebung nodréiglech conforme ze maache mat dem Protocole facultatif vun der Konventioun iwwert d'Rechter vun de Kanner vum 25. Mai 2000, déi zu New York ënnerschriwwe ginn ass, iwwert d'Deelhuele vu Kanner un arméierte Konflikter. Déi ass och amgaang zu Lëtzebuerg ratifizéiert ze ginn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wollt op dëser Plaz nach eng Kéier ënnersträichen, dass de Statut vun de fräiwëllegen Zaldoten een aneren ass wéi de Statut vum Statsbeamten. D'Zaldote sinn also net Deel vun der Fonction publique. Et gëtt historesch verschidde Carrièrë beim Stat fir déi déi fräiwëlleg Zaldoten eng Exclusive oder eng Prioritéit kruten. Esou hate si d'Exklusivitéit fir Carrièren, wéi zum Beispill déi vum Ënneroffizéier vun der Arméi, vum Bréifdréier an och vu Gardien am Prisong. Si haten d'Prioritéit op déi Plazen, déi an der Carrière inférieure an deenen anere staatlechen Administratiounen oder Betriber ausgeschriwwe goufen.

Am initiale Gesetzestext stinn eng Rei vu Prezisioune wat d'Opziele vun de Carrièren an den Emploie betrëfft, fir déi déi fräiwëlleg Zaldoten e prioritären oder en exklusiven Accès hunn. D'Konditioun heifir ass awer, dass d'Kanditaten d'Lëtzebuerger Nationalitéit hunn.

De Conseil d'Etat seet a sengem éischten Avis, dass duerch dësen Text déi bestoend Konditiounen iwwert den Accès an de Statsdéngscht renforcéiert, also verstäerkt, dat heescht méi restriktiv géife ginn. En huet sech deemno formell géint dës Mesure opposéiert, well si, senger Meenung no, a Kontradiktioun ass mat dem Droit communautaire. Verschidde Carrièren, dat wësse mer, si scho beim Stat op fir EU-Bierger. Deemno huet de Conseil d'Etat net den Intérêt gesi fir de fräiwëllegen Zaldoten, déi net d'Lëtzebuerger Nationalitéit hunn, net déiselwecht Rechter ze gi wéi déi, déi hire Lëtzebuerger Kolleege reservéiert sinn. Compte tenu vun deem Avis huet den zoustännege Minister den 23. Oktober 2002 e Regierungsamendement presentéiert, deen en dann och an der zoustänneger Kommissioun virgedroen huet.

De But vun dësem Amendement war d'Dispositioune vum Artikel 3 vum Gesetzesprojet, deen den Artikel 25 vum modifizéierte Gesetz vum 23. Juli 1952 iwwert d'Organisation militaire ofännert, ze aligméieren op dat wat allgemeng an der Fonction publique applicabel ass. Deemno huet also déi Opposition formelle keng Berechtegung méi gehat an an engem zweeten Avis ass dunn och de Statsrot dorobber zréckkomm a war d'accord mat deem amendéierten Text, deen d'Regierung him presentéiert huet.

Et ass wichteg dës Konditiounen oprecht ze erhalen an deem neie Gesetz, fir et weiderhin de fräiwëllegen Zaldoten ze vereinfachen hir Beruffscarrière no hirer Déngschtzäit vu mindestens zwee Joer bei der Arméi mat Erfolleg weider ze féieren. Mä dës Privilegien zielen nëmme fir Lëtzebuerger Zaldoten an net fir déi Net-Lëtzebuerger, déi duerch dat neit Gesetz an der Arméi kënnen déngen.

Déi Net-Lëtzebuerger fräiwëlleg Zaldote kënnen awer ee vun deene Beruffer ergräifen a prioritäre Secteuren, déi fir d'EU-Bierger opstinn. Et handelt sech hei zum Beispill ëm Carrièren an de Beräicher vun der Recherche, der Schoul, der Gesondheet oder dem Transport. Dee Projet de loi, dee mir haut virleien hunn, stëmme mer also, an dëse Projet de loi ass och am Accord mam Gesetz vum 17. Mai 1999 iwwert den Accès vun den EU-Bierger an der Fonction publique.

D'Chambre des Fonctionnaires et Employés publics huet dëse Projet och favorablement aviséiert. Relevéiere mer nach, dass de Poste vum Préposé forestier, also vum Fierschter, aus der Lëscht vun de Carrièren, déi exklusiv fir Volontäre reservéiert waren, suppriméiert ginn ass. An Zukunft ginn déi rekrutéiert an der Section environnement national am Lycée technique agricole zu Ettelbréck.

Ech ginn lech net Lecture vun all deene Carrièren, déi am Gesetzestext stinn. Déi kënnt Der an eisem schréftleche Rapport noliesen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'Aufgabe vun eiser Arméi hu sech iwwert déi lescht Jore geännert, mä et sinn der och vill méi ginn. Eis Arméi ass awer wichteg fir et eis ze erméigleche weiderhin déi Roll ze iwwerhuelen, déi eis am Kader vun deene verschiddenen internationalen Allianze vertraut ginn. D'Opmaache vun der Carrière vum fräiwëllegen Zaldot fir Net-Lëtzebuerger EU-Bierger hëlleft eis weiderhin eng grouss genuch Arméi ze halen, fir deenen Aufgabe gerecht ze bleiwen.

Ech bieden lech also dofir, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, deen heite Gesetzesprojet ze stëmmen an ech soen lech merci.

Ech kann lech awer dann zu gläicher Zäit och den Accord ginn - dat ass eng Selbstverständlechkeet - vun der DP-Fraktioun.

M. le Président.- Als éischten Diskussiounsriedner ass den Här Nico Loes agedroen. Den Här Loes huet d'Wuert.

Discussion générale

M. Nico Loes *(CSV)*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, de Kolleeg Jean-Paul Rippinger huet eis e gudde schréftlechen a mëndleche Rapport geliwwert, fir deen ech him am Numm vu menger Fraktioun och wëll merci soen.

Erlaabt mer direkt am Ufank vu menger Interventioun eng Ausso vun der Madame Ausseminister Lydie Polfer ze zitéieren, déi si an hirer Deklaratioun zur Lëtzebuerger Aussepolitik de 7. Mäerz 2002 gemaach huet: "Le Luxembourg bénéficie sur le plan international de tous les droits qui découlent de son statut d'Etat souverain. Le Gouvernement a reçu mandat d'exercer ces droits et il est déterminé à fournir les efforts requis pour répondre au défi que pose la globalisation de l'environnement international dans lequel nous vivons. Un consensus national s'est formé autour de la notion que notre pays en tant qu'acteur sur la scène internationale ne bénéficie pas seulement de droits, mais qu'il a également des responsabilités. Notre politique de coopération montre que le Luxembourg, dont le PIB figure à l'heure actuelle parmi les plus élevés du monde, s'est aussi donné pour objectif de se placer en tête du mouvement pour une véritable solidarité internationale. A partir de ce solide socle de référence, nous abordons l'actualité internationale en ce début de l'an 2002 à un moment où le monde amorce un tournant."

Ech denken, Här President, datt d'Analys vun der Madame Polfer de Stellewäert vun eisem Land an der Weltpolitik am heitege Kontext gutt erëmgëtt. Et mag sinn, datt eist Land zu engem vun de klengste Länner um Globus zielt, mä Lëtzebuerg huet sech an deene leschte Joren als vollwäertege Member op der internationaler aussepolitescher Bühn profiléiert. Eis Stëmm gëtt gehéiert. Do wou mir et fir néideg fannen, maache mir eis Positioun geltend. Et brauch een nëmmen e puer Beispiller opzezielen, fir dee gewëssenen Afloss vun eisem Land op der européescher a weltpolitescher Bühn ze ënnermaueren. Eist Land läit weltwäit mat un der Spëtzt vun deene Staten, déi am meeschten an d'Entwécklungshëllef investéieren. An der Europapolitik huet eist Land sech duerch gutt Europapolitiker, gëschter wéi haut, ausgezeechent, an doriwwer eraus bei entscheedende Momenter vun der européescher Integratioun eng grouss Roll gespillt. Et brauch een nëmmen un de Werner-Plang vum fréiere Premier Pierre Werner ze erënnere fir meng Aussoen ze beleeën. 32 Joer méi spéit huet sech dem Pierre Werner seng Visioun an d'Realitéit ëmgesat an ech sinn och zouversichtlech, datt sech den Euro an deenen nächste Joren als Stabilitéitsgarant am européeschen Integratiounsprozess erweise wäert.

Dir Dammen an Dir Hären, wa Lëtzebuerg weider säi Wuert matschwätze wëllt, da muss eist Land och déi Obligatiounen erfëllen, déi sech aus enger gewëssener Roll vun Europa um aussepolitesche Parquet erginn, eng Roll, déi och vun eis erwaart a gefördert gëtt. Mir kënnen zum géigewäertegen Zäitpunkt eisen Obligatiounen net nokomme wa sech d'EU-Memberstaten net déi Moyene ginn, déi fir d'Erfëlle vun de Missiounen onbedéngt bebraucht ginn. Lëtzebuerg mécht hei keng Ausnahm. Eis Regierung huet sech ëmmer fir eng gestäerkten européesch Aussen- a Sécherheetspolitik agesat an eist Land huet sech doriwwer eraus ëmmer als en zouverlässege Partner an der transatlantescher Allianz erwisen.

Den Engagement vun eiser Arméi um Balkan - an de Kolleeg Jean-Paul Rippinger huet dat och virdrun ënnerstrach - ënnersträicht dat op eng beandrockend Aart a Weis. Dat wäert a muss och esou bleiwen. Lëtzebuerg muss dofir och säi Bäitrag leeschte fir sech eng stabil Aussen- a Sécherheetspolitik an Europa ze verschafen.

Här President, d'Vereenegt State vun Amerika kënnen a wëllen net méi déi Responsabilitéit um européesche Kontinent iwwerhuelen, wéi se dat an der Vergaangenheet nach ëmmer gemaach hunn. Den 11. September 2001 huet Europa viru seng eege Flichte gesat an d'Konsequenz ass hoergenau déi, datt Europa méi Eegestännegkeet entwéckele muss an doriwwer eraus méi Responsabilitéit an och méi Risiken iwwerhuele muss. Dat implizéiert fir den européesche Kontinent an domadder och fir eist Land, datt mir eng prezis Bestandsopnahm vun eise militäresche Méiglechkeete mussen ënnerhuelen an eis Equipementer an och eis Kontingente vun Zaldoten enger Reform ënnerzéie mussen.

D'Wichtegkeet vun de Missiounen, déi mir ze erfëllen hunn, an déi ambitiéis Ziler, déi mir eis an der européescher Sécherheetspolitik setzen, zwéngen eis virun allem déi néideg Zuel vun Zaldoten auszebilden.

De Projet, dee mir haut diskutéieren an och stëmme wäerten, ass virun allem eng Noutwendegkeet an der Optik vun de Petersbuerger Missiounen. De Conseil européen vun Helsinki huet décidéiert fir 2003 e Corps armé ze schafen, dee bis zu 15 Brigaden a 60.000 Zaldote soll zielen, fir d'Petersburger Missiounen ze erfëllen, déi am Amsterdamer Vertrag verankert sinn. Dës Missioune bezéie sech virun allem op humanitär a friddenserhalend Asätz. Op der nofolgender Konferenz vum 20. November 2000 huet eis Regierung sech engagéiert pro Joer eng Compagnie ze stellen an no engem Rotatiounsprinzip ginn d'Kontingenter all véier Méint erneiert. Déi Zaldoten, déi mer musse fir dës Missiounen disponibel halen, sinn op 180 festgesat, wouvunner der 60 un der Missioun deelhuelen, 60 an der Formatioun sinn an och erëm 60 fir deen drëtten Envoi musse virgesi sinn. Am November 2001 huet eis Regierung nach eng Kéier de Wëlle bekräftegt dësen Engagement oprecht ze erhalen an an d'Praxis ëmzesetzen.

Här President, déi éiergäizeg Engagementer, déi eist Land am Kontext vun deenen neien Aufgaben am Kader vun der européescher Sécherheetspolitik huet, sinn also net kleng a stellen eist Land awer viru gewësse Schwieregkeeten. Schwieregkeeten, déi virun allem d'Zesummesetzung vun eisem Kontingent betreffen. Mir kréien net genuch jonk Leit fir d'Carrière vum Zaldot begeeschtert. Dat ass keen neie Phenomeen, bien au contraire.

D'Arméi ass mat enger ganzer Rei vu Virurteeler beluecht, déi d'Attraktivitéit fir eng Carrière an der Arméi net verbesseren. Dat ass ouni Zweifel ee vun den Haaptgrënn firwat sech Schwieregkeeten ergi fir méi Jugendlecher fir d'Arméiscarrière ze begeeschteren.

Ech hoffen datt déi rezent Informatiounscampagne dozou bäidréit, a gläichzäiteg och d'Upassung vum Sold, fir de Stellewäert vun der Arméi an der Gesellschaft erëm opzewäerten.

Ech wëll och hei dem Minister Charles Goerens merci soe fir seng Démarche, déi hien ënnerholl huet, fir datt mir och d'Personal bei der Arméi opstoppe kënnen.

En anere Punkt, deen ech ëmmer ervirgestrach hunn, betrëfft den Objet vun dësem Gesetz, a mäi Kolleeg Willy Bourg deen, wéi Dir wësst, net kann hei sinn, ass ëmmer mat Mësstrauen an och, mengen ech, heiansdo mat Laache beduecht ginn, wéi hie fir eng Ouverture vun der Arméi fir d'Auslänner agetrueden ass. Et war fir hien ëmmer eng Selbstverständlechkeet, d'Arméi fir d'Auslänner op ze maachen. An dat net nëmmen aus renge virdrun erwähnten zuelentechnesche Grënn.

Eist Land steet fir eng gelongen Integratiounspolitik. Mir hunn en héijen Taux vun Auslänner, déi sech an d'Lëtzebuerger Gesellschaft integréiert hunn an déi net méi aus deem soziale wéi kulturelle Liewe vun eisem Land ewech ze denke sinn.

Doriwwer eraus vertrëtt eis Arméi eist Land am Ausland an ass domadder eng Institutioun, déi ee representative Charakter huet. Deemno ass d'Arméi eng Institutioun, déi och déi multikulturell Aspekter vun eisem Land kann, an a mengen Ae muss, zréckspigelen. Well grad an dëser Optik leescht si e wäertvolle Bäitrag fir d'Virurteeler tëschent de Communautéiten ofzebauen a fir e gelongend Niefteneen ze demonstréieren.

Den Exposé des motifs geet a sengen Ausféierungen nach ee Stéck méi wäit, wann do steet: "Le service militaire luxembourgeois pour citoyens européens pourrait aussi préfigurer l'idée d'un service militaire européen." Dat ass richteg, well och hei ka Lëtzebuerg ee Musterbeispill gi vun engem européesche Militärdéngscht. D'Experienzen, déi mir hei zu Lëtzebuerg maachen, kënnen afléissen an d'Pläng vun enger zukünfteger européescher Arméi.

Et ass vun enger vitaler Noutwendegkeet, datt sech d'Lëtzebuerger Arméi an enger éischter Phase fir déi communautaire Auslänner op fräiwëlleger Basis opmécht, fir de legale Kader vu 430 ze fëllen, an deemno fir iwwerhaapt hir interna-

tional Missiounen an Zukunft kënnen ze erfëllen.

Déi international Kontingenter, déi an der Haaptsaach fir humanitär a friddenserhalend Missiounen - ech hunn et scho gesot - noutwendeg sinn, ginn an deenen demographesche Kritären zesummegesat, onofhängeg vun deene verschiddenen Nationalitéiten, déi an engem EU-Land present sinn. Deemno mécht et a mengen Ae wéineg Sënn fir den Accès fir d'Arméi eisen EU-Matbierger virzëenthalen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wollt elo net méi hei op déi eenzel Carrièresméiglechkeeten agoen, déi d'Zaldoten duerno kréie wa se bei de Stat wëlle schaffe goen. De Rapporteur huet dat op eng virbildlech Aart a Weis gemaach. Ech sinn och frou, datt bei dësem Projet dem Willy Bourg seng Fuerderung zu engem groussen Deel an d'Gesetz ëmgesat gëtt.

Et ass net iwwerdriwwe wa mir soen, datt dëse Projet en historesche Projet ass fir eist Land. Eist Land bestätegt domadder eemol méi, datt et gewëllt ass säin Engagement fir eng stabil europäesch Aussen- a Sécherheetspolitik oprecht ze halen. De Projet ënnermauert doriwwer eraus, datt eis Regierung och gewëllt ass, d'Integratioun an eisem Land weiderzefëieren, a si dréit domadder deem multikulturelle Charakter vun eisem Land Rechnung.

Mat dëse Schlusswierder wëll ech meng Interventioun och ofschléissen, dem Rapporteur nach eng Kéier merci soen an och den Accord vun der CSV zu dësem Projet bréngen.

Merci.

Plusieurs voix.- Très bien.

M. le Président.- Als nächste Riedner ass den Här Alex Bodry agedroen. Den Här Bodry huet d'Wuert.

M. Alex Bodry *(LSAP)*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, dëse Gesetzesprojet vun der Regierung huet als Haaptzil fir d'Lëtzebuerger Arméi, um Niveau vun den Zaldoten, fir EU-Bierger opzemaachen. Dës Initiativ, déi viru mengen ech zwee Joer ugekënnegt ginn ass, ass och scho verschiddlech kommentéiert ginn. Et ass geschwat gi vun enger Armée de mercenaires, déi géif opgestallt ginn. Et ass geschwat gi vun enger Friemelégioun, déi d'Lëtzebuerger Regierung wëllt an d'Liewe ruffen.

Déi e bësse karikatural Beschreiwung schéngt mer räichlech iwwerspëtzt ze ginn. D'Regierung huet och op esou Kriticke reagéiert andeem se jo och festgeluegt huet, dass hei zu Lëtzebuerg dräi Joer Residenz erfuerderlech si fir kënnen als Zaldot an déi oppe Lëtzebuerger Arméi eranzekommen.

Si huet och am Exposé des motifs - an den Här Loes huet dat nach hei am Plenum widderholl - déi Iddi vun deem Opmaache vun der Lëtzebuerger Arméi fir EU-Bierger an eng Rei schéi kléngend Prinzipien agekleet, wéi zum Beispill d'Préfigurationn vun enger europäescher Arméi wéi och d'Integratioun hei zu Lëtzebuerg vu Lëtzebuerger an Net-Lëtzebuerger, déi iwwert d'Arméi géif geschéien.

Mir sinn eis awer mengen ech alleguerten eens, egal wat fir eng Argumenter nogeschuppt ginn, dass déi eigentlech Ursaach vun där heite Reform net iergendwellech héich europäesch Prinzipie sinn, mä déi eigentlech an déi eenzeg Ursaach vun där heite Reform ass déi fir Rekrutéierungsproblemer, déi bei der Lëtzebuerger Arméi bestinn, versichen deelweis ze behiewen.

Et geet och hei net ëm eng Ëmsetzung vun enger europäescher Direktiv oder anerem europäesche Regelwierk Dat hei ass eng reng national Initiativ, déi vun der Regierung geholl ginn ass opgrond vun der rezenter Entwécklung, déi se haaptsächlech an de Joren 2000 an 2001 virfonnt huet, wat de Recrutement vu fräiwëllegen Zaldote bei der Lëtzebuerger Arméi ugeet.

Loosse mer vläicht kuerz op déi doten Zuele kucken, esou wéi se aus dem Aktivitéitsrapport vun der Arméi ervirginn. Do muss een effektiv feststellen, dass déi méi fett Joren, wéi d'Lëtzebuerger Arméi se och relativ rezenterweis kannt huet - d'Joren 1995, 1996, 1997 an och nach 1998, wou mir iwwer 500 Soldats volontaires an der Arméi haten, déi net alleguerten disponibel waren, dat ass eng aner Fro, mä déi et awer zumindest weider méiglech gemaach hunn, dass mer déi ganzen Zäit konnten eng international Bedeelegung bei Friddensmissioune garantéieren -; dass déi Zuelen abrupt 1999, an dat ass 2000 weider gaangen an och deelweis 2001, erofgaange sinn. Ënn 2000 waren et der nach 447 déi als Soldats volontaires gefouert gi sinn an Ënn 2001 ass déi Zuel liicht geklommen op 474. Mir sinn also wäit vun deene 606, déi mir nach am Joer 1997, also viru fënnef Joer, als Soldats volontaires an eiser Arméi gefouert hunn.

Glécklecherweis, géif ech soen, weist sech awer iwwert d'Joer 2002 erëm en Unzéie vum Recrutement. Ech hunn och héieren, dass besonnesch och déi lescht Sessioun ganz erfollegräich war, dass iwwer honnert Soldats volontaires konnten agezu ginn. Dat léisst also ahnen, dass den Déif, wéi mer en am Joer 2000 haten, iwwerwonnen ass an dass erëm eng Kéier e luest, mä séchert, Usteige vun der Zuel vun de Volontairen an der Lëtzebuerger Arméi wäert ze verzeechne sinn. Ënn 2002 däerft also déi 500er Grenz erëm eng Kéier iwwerschratt sinn, wéi dat am Regelfall och an der Mëtt vun den 90er Jore bis ausganks den 90er Joren de Fall hei zu Lëtzebuerg war.

Wann een e bësse méi wäit zréckkuckt gesäit een, dass de Recrutement an der Arméi ëmmer eng zyklech Entwécklung matgemaach huet a grondleeënd vun zwee Facteure bestëmmt gëtt. Deen éischte Facteur, dat ass natierlech dee vun der Attraktivitéit vum Militärdéngscht. Dozou gehéiere vill Saachen, dozou gehéiert d'Missioun vun der Arméi, déi Aarbecht déi d'Leit an der Arméi musse kënne maachen, de Confort gehéiert dozou, de Sold gehéiert dozou, d'Bezuelen, awer och d'berufflech Perspektive gehéieren dozou, déi eng Lëtzebuerger Arméi kann offréieren. Alles dat dréit zu der Attraktivitéit vum Militärservice bäi.

Mä deen zweete wichtege Facteur vun där Entwécklung, an doduerch kënnt den Zyklus eigentlech regelrecht hier, dat ass natierlech déi allgemeng wirtschaftlech Entwécklung, dat wirtschaftlecht an dat sozialt Ëmfeld andeem mir dra sinn. Do war et esou, dass natierlech elo no den Héichkonjunktursjoren, Enn 90er Jore bis 2001, d'Attraktivitéit vun der Arméi méi kleng ginn ass, dass d'Zuele beim Recrutement erof gaange sinn, an et stellt een awer grad esou fest, dass et elo, wou d'Situatioun um Aarbechtsmaart méi ugespaant gëtt - an déi Zuele vu gëschter weise wéi dramatesch d'Situatioun trotzdeem an nächster Zäit riskéiert ze ginn - mat 3,3% Aarbechtslosen, bal 9.000, déi fir de Moment hei zu Lëtzebuerg Demandeurs d'emploi sinn, selbstverständlech och esou ass, dass et och an nächster Zäit do erëm eng Kéier wäert zu engem méi staarke Recrutement an der Arméi kommen.

Mir sinn also der Meenung, dass, wann een déi dote Fakten objektiv kuckt, déi Situatioun déi vläicht bestanen huet, wéi d'Regierung dës Initiativ geholl huet, de Gedanke fir d'éischt formuléiert huet, dass do awer haut sech munches geännert huet. Duerch verschidden Décisiounen, déi d'Regierung geholl huet wat d'Attraktivitéit vum Service militaire u sech ugeet, respektiv awer och wat dat allgemeng wirtschaftlecht Ëmfeld ugeet, respektiv och vu Sensibiliséierungs- a Promotiounsaktiounen, déi vun öffentlecher Säit am Beräich Rekrutéierung gemaach gi sinn.

An eisen Ae besteet deemno keng Urgence fir elo schnell an e bëssen iwwert de Knéi gebrach hei ze légiféréieren. Mir hätte vill léiwer, dass een nach eng Kéier géif eng Rei vun offene Froen ze guddst am Detail klären, ier een elo hei Enn Dezember probéiert deen heite Projet iwwert d'Bühn ze kréien. Mir sinn der Meenung, dass an deem Ëmfeld, wou mir eis haut befannen, d'Opmaache vun der Lëtzebuerger Arméi fir EU-Bierger keng drengend an och keng zwéngend Nécessitéit duerstellt.

D'Iddi ass net nei, déi ass schonn e puer mol hei vum Willy Bourg an och vun aneren an der Vergaangenheet formuléiert ginn. Si ass awer ëmmer och mat enger gewësser Skepsis vun der Arméi selwer opgeholl ginn. Dat erkläert sécher och, firwat dass d'Arméi do haaptsächlech eng Rei vu praktesche Problemer gesinn huet bei der Ëmsetzung vun där doten Iddi.

Mir sinn also der Meenung, dass et bei deem heite Projet zur Zäit nach ëmmer eng Rëtsch vu prakteschen a juristesche Problemer gëtt, déi net genügend gekläert sinn. Mir hunn also eis gréisste Bedenke wat déi heiten Initiativ an dësem Moment ugeet, wann net schlësseg Äntwerten op all déi Froe virleien. Bis elo leie se net um Dësch vun der Chamber.

Wat ee fir d'éischt emol muss bemierken hei, dat ass, dass d'Regierung bei deem heite Projet eigentlech vun engem Prinzip ofréckt. Si mécht et op eng virsiichteg Aart a Weis. Si mécht et och op eng net offen Aart a Weis eigentlech. Si seet et net mat ausgesprachener Kloerheet, mä hei ass awer, mengen ech, dat éischt Beispill, wou Statsposten - hei handelt et sech ëm Emplois publics, och wa mir net an dem Beräich vun der Fonction publique au sens strict sinn, mä et handelt sech awer ëm Emplois publics -, wou Emplois publics hei zu Lëtzebuerg opgemaach gi fir Net-Lëtzebuerger, an zwar an enger allgemenger Aart a Weis, well a mengen Aen ass et kloer, dass mir et awer hei bei der Missioun vum Zaldot, wou et ëm d'Défense du territoire geet, mam Exercice vun enger Parcelle vun der Puissance publique ze dinn hunn. D'Regierung geet hei hin a si seet: An deem heite speziellen Domän vun der Arméi si mir mat d'accord, dass u sech, wann et sech ëm d'Ausübung vun engem Deel vun der öffentlecher Macht handelt, EU-Bierger dat kënne maachen.

Dat ass eng bemierkenswäert Démarche an e bemierkenswäerte Schratt deen dës Regierung mécht. Si mécht e just net an aller Däitlechkeet. Dat ass meng perséinlech Meenung. Ech wär frou gewiescht, si hätt dat konsequent duerchgezunn an net an deem heite Projet eigentlech dach awer zwou verschidden Zorte vun Zaldoten, zwou verschidde Klasse vun Zaldoten, hei bäibehalen, an zwar déi déi Lëtzebuerger sinn, an déi dann de vollen Accès zu gewësse Carrièren hunn, mat Prioritéiten, an déi aner, déi zwar an der Lëtzebuerger Arméi als Zaldot déiselwecht Aarbecht maachen, déi awer herno net déiselwecht Méiglechkeeten hunn. Do ass eigentlech e logesche Broch am Opbau vun deem Ganzen, wou et sécherlech vill Erklärungen dofir gëtt, déi ech och ganz gutt novollzéie kann. Ech wëll just op dee logesche Broch hei hiweisen.

Et sinn awer haaptsächlech eng Rei vu juristesche Froen déi eis Bedenken hei fundéieren a mir stinn net eleng do. Well och de Conseil d'Etat huet an engem relativ kriteschen Avis zu deem heite Projet op eng ganz fundamental Fro higewisen am Zesummenhang mat der Fro vun der Nationalitéit, an zwar awéifern EU-Bierger, déi sech elo an der Lëtzebuerger Arméi engagéieren als fräiwëllegen Zaldot, iwwerhaapt kënne spéiderhi Lëtzebuerger ginn - wat hinne jo hei an Aussiicht gestallt gëtt -, well einfach eng wesentlech Fro nach net gekläert ass fir de Moment, an dat ass déi ob se par rapport zu hirem Heemechtsland fräi si vun allen Engagementer, notamment wat d'Militärflicht ugeet, wat eng Virausetzung ass, fir dass ee kann d'Lëtzebuerger Nationalitéit iwwerhaapt kréien.

De Conseil d'Etat geet ganz in extenso op deen dote Punkt an. Ech wëll kuerz hei zwee Zitater ufëieren. De Conseil d'Etat seet a sengem Avis vum Juni 2002: „De l'avis du Conseil d'Etat, cette condition n'a pas été suffisamment examinée en amont du dépôt du projet sous revue. A défaut d'un règlement de cette question essentielle", also d'Fro mat der Nationalitéit a mat der Ausübung vum Militärdéngscht am Heemechtsland, „on risque d'exposer les jeunes volontaires non luxembourgeois à des insécurités juridiques, alors qu'ils ne répondent, le cas échéant, ni aux conditions de la loi luxembourgeoise, ni à celles de la loi de leur Etat d'origine."

Méi spéit seet de Conseil d'Etat an der Konklusioun zu deem ganze Kapitel do: „Le Conseil d'Etat insiste dès lors à ce que le Gouvernement réexamine les conséquences du présent projet pour les intéressés au regard des obligations résultant des différentes législations nationales en cause. Il ne serait guère acceptable qu'au terme de leur service les personnes concernées soient exposées aux rigueurs de la loi."

Ech hunn am schréftleche wéi am mëndleche Rapport vum Här Rippinger keen neit Element gesi par rapport zu deene Froen, déi de Conseil d'Etat hei opgeworf huet, déi also nach ëmmer fir de Moment onbeäntwert sinn a wou ee ganz kloer seet, wann net am Virfeld all déi Froen do gekläert sinn, wann net also am Virfeld Accorde getraff gi si mat deenen eenzelne Länner wou sech déi dote Fro ka stellen, dass et dann eigentlech onverantwortlech wär déi jonk Leit an eis Arméi ze incorporéieren, hinne virzemaache si kéinten ouni Schwieregkeet gläich Lëtzebuerger ginn an dann herno stelle sech da praktesch eng ganz Rëtsch vun dach delikate juristesche Froen.

Menges Wëssens ass bis elo nach mat kengem eenzege Land esou en Accord ofgeschloss ginn - et mage Kontakter opgeholl si ginn -, esou dass also elo an deenen nächste Méint, well dat Gesetz trëtt jo dann direkt a Kraaft, wann déi éischt Auslänner kommen, sech déi dote Fro direkt praktesch wäert stellen. Do hu mir also keng Apaisementer kritt wat déi drifteg Bemierkunge vum Statsrot zu där doter Fro uginn.

Eng aner Zort vu Bedenke vun eiser Fraktioun dréine ronderëm déi praktesch Uwendung vun deem Ganzen, déi praktesch Konsequenze vun där heiter Modificatioun vun eiser Législatioun. An zwar stellt sech do ganz kloer d'Fro vun de Sproochekenntnisser an domadder verbonnen d'Integratioun vun den EU-Zaldoten an eis Lëtzebuerger Arméi, d'Fro vu sozialer Koherenz, d'Fro vu Versteesdemech ee par rapport zu deem aneren an dem Risiko vun enger Clan-Bildung. de Risiko vun also engem méi schwieregen Zesummenhalt vun der Trupp stellt sech ganz kloer.

Dofir och eis prezis Fro wat da geplangt ass - konkret elo -, ab Fréijoer, fir ze sécheren, dass sech do a puncto Sprooche keng Problemer kënne stellen? Wéi gesäit et mat enger Sproocheklausel aus? Besteet esou eng? Wéi gesäit et aus mat Sproochecoursen, déi misste parallell organiséiert gi fir dass iwwerhaapt dat dote ka gräifen a fir dass mir herno net méi Problemer vun Integratioun do kréien wéi eis ka léif sinn? Et ass, mengen ech, och opgrond vun deenen dote méi prakteschen Iwwerleeungen, wou sengerzäit d'Arméi net begeeschtert war fir mat op esou e Wee ze goen.

Da schliesslech mengen ech, dass een hätt kënne profitéiere vun deem heite Projet de loi, wa mir un déi Artikele ginn, fir méi eng fundamental Réflexioun hei mat anzebaue wat d'Fro vun der Exklusivitéit an der Prioritéit vun den Astellungen ugeet am Statsdéngscht, respektiv bei de Gemengen an am parastaatleche Beräich. Do ass et esou, dass déi Prioritéit jo haut limitéiert ass op d'Carrière inférieure beim Stat a bei de Gemengen.

A mengen Aen - ech soen dat ganz kloer - huet d'Praxis vun deene leschte Joren nach eng Kéier bewisen, dass déi Prioritéit do eigentlech net duer geet an dass een se eigentlech misst méi wäit spreeën, se notamment och fir aner Carrièrë méiglech maachen, asoufern déi Leit natierlech ëmmer déi Bedingungen hu fir kënnen an esou eng Carrière opgeholl ze ginn. Dat ass natierlech Viraussetzung, wéi zum Beispill och bei den Aarbechter a bei den Employéen. Ech gesinn eigentlech net an, wa se soss all déi aner Bedingungen erfëllen, dass een déi Prioritéit net kënnt och an esou Fäll stoe loossen.

Dat wär Neiland, dat ass ganz kloer. Dat hu mir an den Texter vun de 60er Joren net gehat. Mir hunn et och an der Reform vun der leschter Mandatsperiod net gehat, mä ech si ganz einfach och selwer konfrontéiert gi mat enger Rei vu praktesche Problemer, wou ech mer gesot hunn: Hei wär e klassesche Fall wou déi Prioritéit eigentlech misst kënne spillen a wou se net ka spillen, well eis Texter dat fir de Moment net zouloossen. Elo gi mir awer un déi Artikelen hei fréckelen. Elo wär de Moment, mengen ech, awer och gewiescht fir do eng méi fundamental zousätzlech Attraktivitéit erëm eng Kéier fir de Service militaire kënnen hierzestellen.

Ganz kloer positiv an deem heiten Text ass, dass déi Fro elo kloergestallt gëtt vun de Rechter vum Kand, vum Mannerjähregen, deen an d'Arméi opgeholl gi kann, wou bei eis jo den ënneschten Alter 17 Joer ass, mä wou een do selbstverständlech muss eng Rei vu Garantië mat abauen. Ech mengen, dass d'Regierung dat och hei gemaach huet.

Richteg, mengen ech, ass et och, dass een d'Konsequenzen zitt aus der Reform bei der Ausbildung vun de Fierschter, déi an der Legislaturperiod eigentlech ageleet ginn ass, an dass een déi elo eraushëlt aus deem Domän wou een exclusiv huet missen iwwert d'Arméi rekrutéiert ginn. Si ware jo souwisou nëmme während där Instruction de base vun dräi Méint um Härebierg, esou dass do kee groussen Impakt eigentlech ass op den Oflaf vum Militärliewen do uewen. Dat, mengen ech, ass eng ganz gutt Saach. Déi ass onbedéngt néideg, well jo déi éischt Leit elo fäerdeg si mat hirer Ausbildung am Lycée Technique Agricole zu Ettelbréck als Technicien forestier, an déi musse kënnen elo agestallt ginn, an de Stage erakommen, fir dass si iwwerhaapt kënne spéiderhi vläicht Fierschter ginn. Et ass also wichteg, dass deen heite Punkt och mat berücksichtegt gëtt.

Wann ech elo e bëssen de Bilan zéien zu deem wat ech hei virbruecht hunn, da gi mer eigentlech als sozialistesch Fraktioun mat gemëschte Gefiller un deen heiten Text erun. Et sinn eenzel positiv Punkten dran. Op där anerer Säit bleiwen awer eis ganz staark Be-

denke wat elo an dësem Moment den Notze vun där Ouverture ugeet wat d'EU-Bierger betrëfft, als fräiwëlleg Zaldoten an eiser Lëtzebuerger Arméi. Mir mengen, dass déi international Bedeelegung um Terrain bei Friddensmissioune vun der Lëtzebuerger Arméi schrecklech wichteg ass, dat brauch ech net nach eng Kéier hei ervirzehiewen, a wou mer et effektiv fäerdeg bruecht hunn elo praktesch zënter sechs Joer onënnerbrach bei internationale Friddensmissiounen als Lëtzebuerger Arméi dobäi ze sinn, dass déi natierlech bedeit, dass mer och musse kënnen an Zukunft weider rekrutéieren.

Mir zéien eng praktesch Participatioun bei esou Friddensmissiounen um Terrain enger Politik mam Scheckheft vir, déi doranner besteet, dass een also probéiert duerch gréisser Zomme sech praktesch lass ze kafe vun enger Verantwortung, och enger Friddensverantwortung, déi een och als klengt Lëtzebuerger Land huet. Dofir si mer also fir all Aktioun déi am Kader ass vun der Natur vun der Lëtzebuerger Arméi an déi drop ausgeriicht ass, fir eis Arméi modern ze équipéieren, d'Formatioun weider eropzesetzen, an d'Attraktivitéit vun der Arméi duerch sëlleg Moossnamen och eropzesetzen.

Mir sinn also der Meenung, dass deen heite Projet sech net onbedéngt an déi dote Logik aschreift. Dat hei ka juristesch a praktesch eng Rëtsch vu Problemer zousätzlech bréngen, wou mer net sécher sinn, dass mer domadder eigentlech awer de Rekrutéiersproblem géifen un der Wuerzel ze pake kréien.

Dat erkläert, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, firwat eis Fraktioun sech wäert beim Vote vun dësem Projet enthalen.

Plusieurs voix.- Très bien.

M. le Président.- Als nächste Riedner ass den Här Gast Gibéryen agedroen. Den Här Gibéryen huet d'Wuert.

M. Gast Gibéryen *(ADR), en remplacement de* M. Jean-Pierre Koepp *(ADR).*- Merci, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, mäi Kolleeg Jean-Pierre Koepp huet mech gefrot fir seng Ried haut de Mëtten hei virzedroen. Hien ass op ee Begriefnis.

(Interruption)

Selbstverständlech!

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, ech wëll als éischt dem Rapporteur villmools merci soe fir säin ausféierleche mëndlechen a schréftleche Rapport. Mat dësem Gesetz betriede mer komplett Neiland. EU-Auslänner an der Arméi, do weess ech net op dat esou eng Regel ass déi schonns an aneren européesche Länner besteet. Normalerweis ass esou eng Politik och net néideg. Dëse Schrëtt ass sécherlech eng Hëllef bei der Integratioun vun engem Deel vun eisen auslännesche Matbierger, mä den Hannergrond vun dësem Gesetz ass een aneren.

Mir hu fir eis international Verflichtunge kënnen ze erfëllen net méi genuch jonk Leit an eiser Arméi. An esou Ausnahmesituatioune kommen engem dann oft exceptionell Iddien. Op dat heiten esou eng gutt Iddi ass, dat muss sech nach erweisen. D'Hoffnung bei deenen, déi dee Gesetzesprojet deponéiert hunn, ass jiddefalls grouss.

Mä firwat hu mer net genuch Leit an der Arméi? Mat dësem Text gëtt déi Fro iwwerhaapt net ënnert d'Lupp geholl. Et muss dach deen een oder anere Grond ginn, firwat datt eis Jongen an eis Meedercher net méi an d'Arméi wëlle goen. Mir mussen déi Fro, menger Meenung no, kucke fir kënne wierksam Schrëtter ze ënnerhuelen, seet den Här Koepp.

An enger Zeitungsannonce konnt ee gesinn, datt d'Arméi Fräiwëlleger sicht, versprach gëtt e Monatsgehalt vun 1.050 bis 1.400 Euro. Dat geet hautdesdaags sécherlech net méi duer. Fräi Kleedung a fräie Kascht an e gratis Dokter dobäi hëllefen och net mat där doter Pai fir de Beruff vum Militär interessant ze maachen. Vläicht ass dat mat den Haaptgrond firwat d'Arméi net méi interessant ass. Mir wësse jo alleguerten, datt d'Geld mat de wichtegste Punkt ass.

D'Fro stellt sech also, ob mer duerch méi eng dichteg oder besser Pai net automatesch méi Leit an d'Arméi géinge kréien. Et ass fir mech onverständlech, datt net als éischt no anere Léisunge gesicht ginn ass, och wann den ADR mam Gesetzestext, esou wéi en hei virläit, kann averstane sinn. Och grouss Reklamme bewierken net alles, esouguer heibanne gëtt vu verschiddene Leit een negatiivt Bild vun eiser Arméi gezeechent. Dann däerf ee sech net wonneren, datt et Jonker gëtt, déi net an d'Arméi ginn, och wa se u sech dorunner interesséiert wären. Do musse mer eis alleguer heibanne froen, ob mer do genuch ënnerhuele fir méi ee positiivt Bild vun eiser Arméi no baussen ze ginn. All déi humanitär a friddenserhalend Asätz beweisen, datt all Land, a sief et nach sou kleng, eng Arméi brauch. Dat muss och emol kloer gesot ginn.

Zréck zum Text. D'Hoffnung ass, wéi gesot, grouss fir eis, fir iwwert dëse Wee EU-Auslänner an d'Arméi ze kréien. Am Mäerz dëst Joer huet eng Lëtzebuerger Zeitung d'Fro opgeworf, ob dëst Gesetz iwwerhaapt eppes bréngt. D'Zuel vun de Leit, déi heiduerch ugesprach ginn, ass relativ kleng. An der Kommissioun ass och dofir dovunner geschwat gi fir an enger zweeter Etapp d'Arméi och fir net EU-Bierger op ze maachen. Menger Meenung no ass et de Moment awer nach ze fréi fir iwwer esou ee Schrëtt ze schwätzen.

Et muss nach vill Reklamm gemaach gi fir d'Auslänner op dës Méiglechkeet opmierksam ze maachen. An der Praxis ass et wahrscheinlech een ze vill grousse Schrëtt, fir no dräi Joer an engem frieme Land da schonns an d'Arméi wëllen ze goen. Déi éischt Jore sinn dës Leit éischter drun interesséiert fir sech zurecht an engem fir si neie Land ze fannen.

Fir déi Auslänner, déi scho méi laang hei am Land sinn, bestoung d'Méiglechkeet och elo schonns an d'Arméi ze goen, wa si d'Lëtzebuerger Nationalitéit ugeholl hätten. D'Zuel vun deenen, déi léiwer hir Nationalitéit behale wollten an elo awer an d'Arméi wëlle goen, ass wahrscheinlech zimlech kleng. Datt dësen Auslänner, déi an d'Arméi kommen, soll gehollef gi fir Lëtzebuerger ze ginn, ass eng luewenswäert Initiativ. Et ass fir den ADR awer och ganz kloer, datt bei dësen neie Kandidaten och d'Lëtzebuerger Sproch muss gekuckt ginn. Am Text steet dovunner näischt. Wat wichteg ass, dat ass, datt se ee Minimum kënne schwätze fir iwwerhaapt an d'Arméi eran ze kommen, an duerno muss eise Stat dofir suergen, datt dës Leit dann och während der Zäit bei der Arméi Lëtzebuergesch léieren, zum Beispill duerch Coursen déi an hirer Formatioun bei der Arméi ofgehale ginn.

Dëst ass och wichteg, well d'Gesetz iwwert déi Lëtzebuerger Nationalitéit jo d'Beherrsche vun der Lëtzebuerger Sprooch virschreift. Och den delikate Problem vun dem obligatoresche Militärdéngscht an anere Länner muss nach behuewe ginn. De Kolleeg Alex Bodry huet elo grad driwwer geschwat. D'Regierung huet ugekënnegt, datt se déi néideg Schrëtt ënnerhëlt. Ech hoffen, datt dat dann och esou geschitt.

Mir begréissen ausdrécklech, datt keng Mannerjäreg sollen a Krichsgebitter agesat ginn. Do si mir jo dann och am Accord mat der Konventioun vun New York iwwert d'Rechter vun de Kanner a militäresche Konflikter.

Dat gesot wëll ech hei am Numm vu menger Fraktioun eisen Accord zu dësem Gesetz ginn.

Merci fir Äert Nolauschteren, seet den Här Koepp.

M. le Président.- Den nächste Riedner ass den Här François Bausch. Den Här Bausch huet d'Wuert.

M. François Bausch *(DÉI GRÉNG).*- Här President, déi gréng Fraktioun wëllt bei dësem Projet de loi zu dräi Punkte Stellung bezéien. Dräi Punkten, déi och maachen, datt mir herno net wäerten dëse Projet stëmmen. Woubäi ech awer direkt wëll soen, datt deen drëtte Punkt, op deen ech wëll agoen, fir eis dee wichtegsten ass.

Deen éischten ass: Mir fannen et net gutt, datt hei bei der Opmaachung vun der Arméi fir Auslänner sech limitéiert gëtt op EU-Bierger. Mir sinn éischtens der Meenung, datt dat net ganz haltbar ass, d'autant plus wann ee weess, datt d'EU sech och elo nach erweidert, a virun allem awer aus dem Grond eraus, well mer der Iwwerzeegung sinn, datt et net nëmmen eng Diskriminatioun ass, mä datt et virun allem awer och oneffikass ass, well ech der fester Iwwerzeegung sinn, datt, wann ee wëllt Auslänner motivéiere fir an d'Lëtzebuerger Arméi ze kommen, sech do ze engagéieren, da fënnt een déi wahrscheinlech éischter bei Auslänner, déi eng gewëssen Zäit zu Lëtzebuerg sinn, déi aus Memberstate kommen ausserhalb deem wat haut d'Européesch Unioun ass, wéi vun deenen, déi elo schonn an der Européescher Unioun sinn. Mä den Haaptgrond dat ze kritiséieren, deen ass awer motivéiert, dat ass, datt mer net agesinn, wa mer dee Schratt hei maachen, firwat mer dat da limitéieren op d'EU-Bierger.

Deen zweete Punkt, dat ass, datt de Sproocheproblem fir eis net gekläert ass. Ech muss och soen, mir sinn immens iwwerrascht mat wat fir enger Offenheet hei eenzel Fraktiounen iwwert dee Sproocheproblem diskutéieren, virun allem d'CSV-Fraktioun. Den Här Loes huet virdrun hei de multikulturelle Charakter vu Lëtzebuerg ënnerstrach fir dat do ze motivéieren. Ech ka mech erënneren, wéi mer hei diskutéiert hunn iwwert d'Nationalitéitegesetz virun nach net esou laanger Zäit, do ware mer extrem restriktiv am Verhältnis zu deem wat mer haut hei maachen, wou nämlech guer näischt gekläert ass, am Contraire zu deem Gesetz. Do war d'Sprooch vun der Fraktioun vun der CSV eng ganz aner. Déi ass éischter an d'Richtung gaang fir d'Lëtzebuerger Sprooch ze benotzen als Barrière, als Hürd fir d'Nationalitéit ze kréien. Hei, well et dann natierlech arrangéiert, gi mer hin an dann diskutéiere mer iwwert de multikulturelle Charakter vu Lëtzebuerg a mir soen, d'Sprooch spillt glat guer keng Roll.

Ech hätt léiwer gehat, Här Loes, Är Fraktioun hätt deemools beim Nationalitéitegesetz esou eng Haltung ageholl amplaz dass se do iwwer Äre Spriecher vun deemools, den Här Mosar, eng ultrapopulistesch an ultrademagogesch Haltung ageholl huet, wou et nëmmen drëm gaangen ass fir ze versiche mat deem Thema op Stimmenfang ze goen. Dat hätt sécherlech am Intérêt vun der Saach deemools och méi bäigedroen an dann hätte mer haut zum Beispill och schonn d'duebel Nationalitéit wahrscheinlech, wann déi Leit vun lech dat deemools net gemaach hätten. Ech hätt dofir léiwer gehat, Dir hätt dee méi offenen, multikulturellen Discours deemools gefouert, do hätt e méi bruecht fir d'Land wéi bei dësem Projet.

(Interruptions diverses)

Här Mosar, wou och nach Är Partei mat zwee Féiss op der Brems stong, dat war den Accès à la profession de l'avocat, wou awer net esou e multikulturellen Discours gefouert ginn ass, wéi vun lech hei haut de Moien.

Une voix.- Och d'Demokratesch Partei.

M. François Bausch *(DÉI GRÉNG).*- Dat ass richteg, mä ech hunn d'CSV hei besonnesch erwähnt, well déi sech besonnesch ervirgedoen huet an deem Kontext.

Da muss ech awer soen, wann et fir eis als Gréng awer een Domän gëtt wou d'Sprooch eng Bedeitung huet, net well mir d'Sprooch als Barrière gesinn, dann ass et sécherlech dee vun der Arméi.

(Interruption)

Jo, dat ass richteg, Här Strotz. Dat ass ee Punkt dovun.

Et ass kloer, dass et wichteg fir eis ass, dass d'Lëtzebuerger Sprooch beherrscht gëtt vun deene Leit, awer do ass grad an dësem Projet onkloer ënner wat fir enge Konditiounen d'Lëtzebuerger Sprooch soll do gëllen oder net gëllen. Mir hunn zwar an der Kommissioun vum Minister eng Rei Berouegunge kritt. Ech sinn der fester Iwwerzeegung, dass de Minister do ganz gudde Wëllen huet fir eppes am positive Sënn ze maachen, mä de Projet huet Lacunen, an dat ass eppes wat mir bedaueren.

Da kënnt deen drëtte Punkt, deen deen eis am meeschte Bauchwéi a Kappzerbrieches mécht an dësem Kontext. Dat ass deen, dass mir hei net higinn an dat maache wat eigentlech an der Konventioun virgesinn ass, déi och vum Här Rippinger hei zitéiert ginn ass, déi mir jo iwwer e Projet de loi, dee schonn deponéiert ass, och wëllen ëmsetzen an dëser Chamber, d'Konventioun vun New York vum 25. Mee 2000, wou zwar op facultativer Basis - ginn ech gären zou -, mä awer zimlech staark drop gepocht gëtt: „…en particulier de relever l'âge minimal pour le recrutement à 18 ans". Dat heescht, dass mir net higinn an d'Richtung vun der Konventioun, déi mir och wäerten an dësem Parlament eng Kéier ëmsetzen, fir eben definitiv zu Lëtzebuerg den Alter fir an d'Arméi vu 17 op 18 eropzesetzen, mä dass mir eigentlech duerch dat heite Gesetz d'Altersbarrière vu 17 Joer festegen.

Ech muss soen, dat ass fir eis besonnesch grav, well ech d'autant plus weess, wann et ëm aner Rechter geet déi mir Jugendleche kéinte ginn an och, menger Meenung no, sollte ginn, nämlech zum Beispill de Wahlalter erofsetzen op 16 Joer, da fanne mir déi onméiglechst Argumenter, fir déi Jugendlech als onmündeg ze erklären a fir ze soen, dass dat inacceptabel wär, mä wann et drëms geet ze soen, wéi d'Madame Wagener et eng Kéier an engem Artikel geschriwwen huet, l'art de la guerre de Jugendleche bäizebréngen, dann hu mir kee Problem fir ze soen, och wa se mannerjäreg sinn, da kënne mir déi Barrière erofsetzen. Dat fanne mir äusserst discutabel a sécherlech a kenger Hisiicht am Sënn vun deem wat op internationalem Niveau d'Norm ass a wat diskutéiert gëtt. Mir sinn der Meenung, dass een de Contraire hätt misse maachen, nämlech ze profitéieren an dësem Gesetz, fir den Alter fir an d'Arméi kënnen ze goen endlech vu 17 op 18 Joer eropzesetzen.

Ech muss och soen, déi Léisung, déi elo hei gesicht gëtt, déi stellt mech guer net zefridden. Ech hu mir d'Méi gemaach dee Projet de loi, deen déposéiert ginn ass, nach eng Kéier ze liesen, an do hunn ech e bëssen d'Impressioun, dass een hei schonn eraus ka liesen, dass do gedréint a gekéiert gëtt, fir dass mir déi Konventioun an esou engem Sënn ëmsetzen, dass se an Aklang steet och mat deem Gesetz hei, dat heescht, et gëtt sech e bësse laanscht déi Fro gedréckt, déi sech eigentlech do hannendru verstoppt, an da gëtt gesot: Déi Jugendlech ginn net agesat bei typesche Kampfhandlungen, respektiv mussen d'Eltere se briefen, well se jo nach mannerjäreg sinn, dass si och d'accord si fir an d'Arméi ze goen, dass dat alles relativ geféierlech ass.

Éischtens ass ze soen, d'Arméi ass d'Arméi, an och wann déi Jugendlech net direkt a Kampfhandlungen agebonne sinn, dat wat se an der Arméi léieren ass jo awer prioritär fir mat enger Waff ëmzegoen. Dofir ass d'Arméi do. Mir kënnen dat dréinen a kéiere wéi mir wëllen, dat ass dat wat se gréisstendeels geléiert ginn, an ob se elo a Kampfhandlungen direkt agebonne sinn oder net. Dat ass keng gutt Situatioun ass.

Dat Zweet ass: Et muss ee sech jo och bewosst sinn, dass een hei den Elteren en immenst Drockmëttel an de Grapp gëtt par rapport zu hire Kanner fir, jee nodeem wéi d'Situatioun sech presentéiert, méi forcéiert op se anzewierken, dass se de Wee wiele fir an d'Arméi ze goen, an déi Jugendlech oft kaum Méiglechkeeten hu fir sech géint d'Elterenhaus ze wieren.

Fir eis ass dat keng befriddegend Léisung, mä den Haaptgrond firwat mir der Meenung sinn, dass dat doten net akzeptabel ass, dat ass, dass den Alter misst eropgesat an net erofgesat ginn. Mir sinn der Meenung, dass Rechter fir déi Jugendlech solle méi fréi a Kraaft trieden, zum Beispill d'Wahlrecht mat 16 Joer, an net esou Saache wéi dat heiten.

Dat ass den Haaptgrond, firwat dass mir dësem Gesetz net kënnen zoustëmmen, Här President.

Ech soen lech merci.

Den Här Jaerling wollt mir nach eng Fro stellen.

M. le Président.- Här Jaerling.

M. Aly Jaerling *(ADR).*- Dat Ganzt, wat Dir elo gesot hutt, ass dat net a Kontradiktioun mat deem wat Dir soss verlaangt, nämlech de Wahlalter erofzesetzen, well d'office mam Wahlalter vu 16 Joer d'Kanner jo dann och mat 16 Joer praktesch groussjäreg wären. Dat do läit a voller Kontradiktioun mat deem wat Dir do verlaangt.

M. François Bausch *(DÉI GRÉNG).*- Dat ass net wouer!

M. Aly Jaerling *(ADR).*- Dir kënnt net engersäits verlaangen de Wahlalter op 16 Joer erofzesetzen an net d'Groussjäregkeet domadder ze verbannen.

M. François Bausch *(DÉI GRÉNG).*- Här Jaerling, Dir kënnt d'Groussjäregkeet op 18 Joer beloossen an de Wahlalter op 16 Joer erofsetzen. Dat ass guer kee Problem. Et gëtt Länner.

(Interruptions diverses)

Wat ass do de Problem? Ech sinn awer der Meenung, Här Jaerling, dass et duerchweegs misst normal sinn, dass den zivilrechtlechen Enseignement an de Schoule méi ee grousse Stellewäert géif kréien. D'Schüler misste méi bäibruecht kréie wat eis Institutioune sinn, wéi se fonctionnéieren, dass se éischter kënne mündeg sinn, dass dat duerchweegs compatibel ass mat dem Wahlalter op 16 Joer erofsetzen an dass een awer net déi Jugendlech dofir muss groussjäreg mat 16 Joer maachen. Et si jo nach aner Saachen dermat verbonne wéi elo nëmmen d'Wahlrecht. Ech mengen, dass dat guer kee Problem ass.

(Interruption)

Dat ass awer elo net deen eenzege Grond, firwat ech een als mündeg erklären.

M. le Président.- Als nächste Riedner ass den Här Serge Urbany agedroen. Den Här Urbany huet d'Wuert.

M. Serge Urbany *(déi Lénk).*- Här President, zënter der Ophiewung vun der Trennung vun Europa an zwee sech diametral entgéintstoend politesch, wirtschaftlech a militäresch Bléck, sinn natierlech prinzipiell emol nei Chancen entstane fir eng méi harmonesch a friddlech Entwécklung op eisem Kontinent.

Ech wëll awer a Fro stellen, ob all Chancë genotzt gi si fir dorauser déi richteg Léieren ze zéien an eng aner, net militäresch Sécherheetspolitik an Europa ze entwéckelen, wat een och dorunner gesäit, dass d'Nofolgekonferenz vun Helsinki, d'OSZE, zum Beispill am Verglach zu esou militäreschen Institutioune wéi d'NATO, oder och zu esou ekonomesche Bléck wéi d'Europäesch Unioun, eng relativ bescheide Roll spillt.

Et bleift och weiderhin, menger Meenung no, déi grouss Fro, wéi d'UNO sech weider entwéckele wäert, an dat gëtt wesentlech, mengen ech, de Moment matbestëmmt duerch d'Solutioun, déi bei der Irak-Kris wäert fonnt ginn. Hei ass ganz kloer d'Fro vun der Autonomie vum internationale Recht gestallt. Esou dacks hunn d'USA gewisen, dass si hir national Interesse virun déi vun der internationaler Communautéit setzen, och da wa se net an Nout wier fir ze handelen, wat jo, laut UNO-Statut, déi eenzeg Hypothees ass vun engem legitimen eegesäitege militäreschen Asaz.

Beim aktuelle Konflikt mam Irak gëtt mol net d'légitime défense als Argument virgeschoben. Et wär also menger Meenung no un der UNO an net un den USA, fir an deem Konflikt no eegener Logik ganz autonom ze handelen. A wann ech soe ganz autonom ze handelen, da mengen ech, dass domadder de militäreschen Aspekt eréischt u ganz leschter Plaz vun alle méiglechen Alternative muss stoen, wéi d'UNO-Charta dat iwwregens ganz däitlech virgesäit.

D'UNO steet awer de Moment ënner ganz staarkem Drock vun den USA bei deenen, menger Meenung no, ganz däitlech ekonomesch a geostrategesch Interessen iwwerweie vis-à-vis vun deem zweetgréissten Uelechland vun der Welt. D'USA sinn awer e wichtege strategesche Partner vu Lëtzebuerg an och vun der Europäescher Communautéit. Dat wat am Irak geschitt huet also och forcément Auswierkungen op d'europäesch Verdeedegungspolitik, wouvun déi nei Lëtzebuerger Arméi jo en integréierten Deel ass.

Här President, den internationale Kontext an deen déi Arméi hei gestallt gëtt, et ass jo keng ganz nei, mä si kritt eng nei Qualitéit, do si mir eis alleguerten eens, ass also e ganz onsécheren an ee konflikträichen. An engem „Land"-Interview vum 8. Februar 2002 ënnert dem Titel „Europa der Player, Luxemburg ein Teil davon", huet de Minister Goerens zwar, schéngt et mer, de Bündnisfall bei enger eesäiteger Aktioun vun den USA am Irak ausgeschloss. Zënterhier huet d'Regierung sech awer an där Fro bedeckt gehalen, och an enger Äntwert vun der Madame Polfer op eng Fro, déi ech hir gestallt hunn.

Trotzdeem, mengen ech, ass net auszeschléissen, dass Lëtzebuerg an domadder och seng Arméi a seng militäresch Infrastrukturen an iergendenger Form mat esou Krichsforme wéi déi, déi sech am Moment am Irak virbereeden, an Zukunft wäert konfrontéiert sinn, an dat eventuell a ganz noer Zukunft, an dat mat oder ouni UNO-Mandat.

Ech hunn och gréisser Bedenken, Här President, wat d'Evolutioun vun Europa selwer als global Player ugeet. Och Europa huet wirtschaftlech Interessen an der Welt ze verteidegen, loosse mer eis näischt virmaachen, an dat si gréisstendeels d'Interesse vun deene Leit déi hei an der Wirtschaft bestëmmen. Wann ee gesäit wéi bei esou Sozialgesetzer, wéi mer se haut a gëschter diskutéiert hunn iwwert de Mindestloun oder d'Mindestrent, déi Leit handelen, wann een d'Avise vun der Chambre de Commerce liest an deene Froen a gesäit wéi d'Garçonen an d'Rentnerinnen hei zu Lëtzebuerg behandelt gi vun deene wirtschaftleche Kreesser, da brauch een net vill Fantasie ze hu fir ze wësse wéi déi Leit ëmsprange mat deene wou se an der Drëtter Welt Handel dreiwen.

Entschëllegt dee Verglach dee vläicht e bëssen op d'Spëtzt gedriwwen ass, mä et muss een heiansdo Saachen op d'Spëtzt dreiwen, fir se méi kloer ze maachen. Ech mengen awer, dass dee Verglach net falsch ass, well bei den aktuelle Welthandelsverhandlungen hu mer gesinn, dass zum Beispill europäesch Konzerner an d'europäesch Kommissioun dann och eng breet Öffnung vun de Märt an den Entwécklungslänner verlaangen. Dat heescht, deen ekonomesche Verdeelungskampf dee sech mécht um internationale Plang, och an den Entwécklungslänner, wäert ouni Zweifel säi Lot vun neien Ongerechtechkeeten, vu Migratiounen, vu Massemënschebeweegungen a vu Rebelliounen och an deenen Deeler vun der Welt verlaangen. An ech froe mech ob da garantéiert ass, Dir Dammen an Dir Hären, dass déi Konflikter dann och ëmmer esou ethesch an esou humanitär geléist wäerte gi wéi den Här Goerens dat an Interviewen zum Beispill seet. An ech gleewen him dat och perséinlech esouguer, dass hien dat esou gesäit, mä ech froe mech awéiwäit da laangfristeg Interessen do schlussendlech awer wäerten den Ausschlag ginn.

Déi Froe stelle sech och bei deene sougenannten humanitäre Petersburg-Missiounen, déi jo, wéi de Projet de loi et seet, net nëmmen Humanitär- an Evakuatiounsmissioune sinn, mä och zum Beispill friddenserhalend a friddenserëmhirstellend Missiounen. Also ganz kloer, loosse mer et nenne wéi et ass, e militäresche Kader. Dat ass an engem militäresche Kader, dat ass net méi an engem Kooperatiounskader, och wann de Minister mat ganz vill Talent et ëmmer erëm fäerdeg brëngt, zum Beispill an deem Interview, vun deem ech geschwat hunn, de Lien mat der Entwécklungshëllef hierzestellen, wou e jo och Minister ass. Déi 0,8% Kooperatiounshëllef, dat ass e bëssen esou d'Zooss à tous les menus vun der Regierung, dat ass am Fong geholl dee strategesch wichtegste Posten am Budget, well dee gëtt ëmmer erëm als Beispill geholl fir ze weise wéi humanitär Lëtzebuerg awer do steet an der Welt.

Wann een dann och nach héiert, dass d'Europäesch Unioun eng Force militaire d'intervention rapide grënne wëllt fir Konflikter an Europa ze léisen, an am Rapport iwwert de Projet gëtt hei ganz däitlech gesot, dass dat e Beispill ass vun där neier Roll déi d'Lëtzebuerger Arméi wäert kréien, dann hu mer grouss Bedenken. A mécht een dann och nach de Lien mat der europäescher Sécherheetspolitik déi gepräegt ass vun engem uerdnungsstaatlechen Instrumentarium ouni richteg demokratesch Kontroll, vun Iwwerwaachungsmesuren iwwer polizeilech Kooperatioun, ouni richteg geriichtlech Kontroll, bis hin zum Terrorismusgesetz vum Här Frieden, wat jo de sozialen an ekologesche Protest kriminaliséiere wëllt, an ech weisen do hin op déi ganz däitlech Avisen déi an deem Zesummenhank och scho komm sinn, ënner anerem vun der Aarbechterkummer, awer och vum Conseil d'Etat, da gesäit ee ganz däitlech wouhin déi Logik vun der Festung Europa soll hiféieren.

Ech wëll wierklech dee ganze Projet hei an dee Kontext stellen, zu deem de Statsrot folgendes geschriwwen huet: "Comme les besoins alignés en soldats volontaires ne sont pas détaillés, sauf quelques indications tout à fait sommaires et partielles, par des chiffres, par des données chiffrées basées sur un tableau de l'organisation et des effectifs et par des statistiques relatifs au recrutement, le Conseil d'Etat n'est pas en mesure de se prononcer sur la nécessité du choix politique." Choix politique, Här President, dee mir hei sollte festhalen an engem Vote. Wat mir hei schafen, dat ass ee Choix politique deen a Wierklechkeet eng Nébuleuse bedeit, an dee soll der parlamentarescher Kontroll entzu ginn.

Déi Leit déi do rekrutéiert ginn, ginn awer an e ganz kloren disziplinaresche Kontext gestallt, deen dominéiert ass vun der Lëtzebuerger Regierung a vun der europäescher Exécutive natierlech, ouni dass do awer eng richteg parlamentaresch Kontroll besteet, wa schonn de Statsrot net weess iwwer wat mer eigentlech hei sollen diskutéieren.

Dir Dammen an Dir Hären, eis Arméi huet elo schonn 1.100 Memberen - ech weess net ob een dat Membere soll nennen - a wëllt op 1.400 kommen, wéi de Minister jo an engem Lëtzebuerger Land-Interview, deeselwechte vun deem ech scho geschwat hunn, gesot huet. Domat steet hien enger Arméi vir, et sief dann ech täusche mech do, déi déi gréissten ass, déi Lëtzebuerg hat zënter der Ofschafung vun der Militärflicht. Ënnert deenen neie Rekrute wäerten och Jongen a Meedercher si mat engem Pass aus aneren europäesche Länner déi bei eis hei wunnen. Ech wëll emol net esou wäit goe fir ze soen, dat wär eng Armée de Mercenaires, well ech fannen dat och net richteg. Déi Leit wunne jo schliesslech hei, déi si jo och hei ugesiedelt. Et sinn also keng Mercenairen déi heihinner geruff gi fir fir Lëtzebuerg dann an de Krich ze goen, fir dat e bëssen theatralesch ze soen.

Mä wat ech dann awer net méi gutt fannen: Déiselwecht Leit hunn awer kee Wahlrecht zu Lëtzebuerg a si ginn esouguer a puncto Accès an d'Fonction publique an dësem Gesetz hei weider diskrimitéiert par rapport zu hire lëtzebuergesche Kolleegen, mat deene se dann awer am Kosovo oder ech weess net wou an der Welt zesumme sollen ënnert deeneselwechte Waffen déngen. Ech fannen, dat ass wierklech eng hallef Situatioun déi hei geschafe gëtt. Ech si souwisou prinzipiell net fir dat Ganzt, dat wësst Der, mä ech fannen, wann een an esou enger Ongerechtegkeet, déi dat Ganzt jo souwisou ass, och nach eng Diskriminéierung drasetzt, dann zeugt dat awer net fir Lëtzebuerg vun engem groussen Esprit d'ouverture vis-à-vis vun deene Leit hei.

Aus all deene Grënn, Dir hutt et verstanen, wäert ech selbstverständlech géint dat Gesetz hei stëmmen.

M. le Président.- D'Wuert huet elo den Här Arméiminister Charles Goerens.

M. Charles Goerens, *Ministre de la Coopération, de l'Action humanitaire et de la Défense.*- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech hunn d'Gefill datt mer net genuch iwwert déi Saachen do schwätzen. Ech maachen de mea culpa fir d'éischt bei mir, mä ech mengen et geet net domat duer.

Ech hu meng Bereetschaft kommentéiert fir mat der Commission des Affaires étrangères iwwer alleguerten déi Aspekter do méi laang an och méi oft ze schwätzen. Mir hunn, bei all deene Virstellungen déi mer haten, d'Chambersknommissioun op den Härebierg invitéiert. Déi déi do waren hunn och eng Partie Froen net gestallt, déi sech no där Entrevue eriwwregt hunn. Mir hunn d'Press invitéiert, ech hu praktesch zu all Fraktiounschef gesot, datt wann et eng Méiglechkeet gëtt fir déi Débaten do an der Commission des Affaires étrangères ënnerzekréien, an ech si bereet fir mat Iech iwwert déi dote Saachen ze schwätzen, Dir da kënnt bei mech op de Bureau kommen, frot e Rendez-vous bei mengem Sekretariat un, wann eben an der Enceinte parlementaire selwer d'Méiglechkeet net ginn ass. Ech erneieren nach eng Kéier meng Bereetschaft fir dat ze maachen. Ech hoffen dat och an wëll dat och ouni eidelt Kompliment un d'Chamber soen: Ech fannen datt deen Débat, dee mir haut haten, ganz korrekt war. En huet sech op engem gudden Toun ofgewéckelt an en huet och agréablement contrastéiert mat där Diskussioun déi oft dobausse gefouert gëtt an déi net iwwert déi karikatural Aspekter erauskënnt.

Ech hat virun zwee Deeg um Härebierg d'Geleeënheet fir drun ze erënneren, firwat datt mir am Fong geholl dat heite maachen. Ech war zejoert mat dem Grand-Duc an de Kosovo op Plementina, engem Duerf wou ronn 900 Représentante vun der Communauté liewen, éischter recht wéi schlecht. Dat eenzegt wat se hunn a wat ee kann als positiv bezeechnen, dat ass datt se sécher sinn. Si si sécher, well se 150 Meter ewech vum Déploiement vum KFOR-Kontingent aus Norwege sinn. Et war eng Keier probéiert gi fir zwee Leit, e Mann an eng Frau, an hiert Duerf heemgoen ze loossen, déi si mëttes gaangen an haten owes schonn d'Guergel duerchgeschnidde kritt.

Ech wëll dat nëmme just soe fir ze beweisen, datt dat wat eis Leit do ënne maachen, zesumme mat 43.000 aneren, net vu Muttwëll ass, mä ënnert deene gegebenen Ëmstänn ass dat do indispensabel.

Elo kann ee soen, déi maachen Aarbechten déi net musse vun der Militär gemaach ginn. Et géing och mat manner Militär duergoen, wa mer méi Police hätte fir dohinner ze schécken. Mir hunn awer net genuch Police fir dohinner ze schécken. An et ass e Rappel u sämtlech Memberstate vun der Europäescher Unioun gemaach gi fir kënne méi Police prett ze stellen, et geet awer leider nach net duer.

Well et ass och net gutt wann een op laang Siicht, souwuel dobausse wéi och hei heem, d'Policeaufgabe vum Militär assuméiere léisst. Mä ëmmerhin ass et nach besser déi Missiounen do gi vum Militär assuméiert, wéi datt se iwwerhaapt net assuméiert ginn. An déi Leit déi eben do hir Minoritéiterechter assuréiert kréien, déi kënnen dat deene verdanken déi, ähnlech wéi d'Lëtzebuerger, a Mission de reconnaissance do sinn oder a Mission d'interposition tëschent deene verschiddene Minoritéiten oder Composanten oder Ethnië vum Kosovo. Ouni déi Presenz géif et do, passez-moi l'expression, wierklech Bordell ginn, iwwert dee mer dann aner Débaten hei am Haus géife féieren.

An dofir wollt ech emol de Respekt, och vläicht an Ärem Numm, erneiere fir déi, déi an deene Chrëschtdeeg, wou am Fong kee gären eleng a vu senger Famill ewech ass, déi doten Aarbecht maachen an och dann hir Missiounen assuméieren.

Ech wollt den Hären - an ugefaange beim Här Rapporteur - Rippinger, Loes, Bodry, Bausch, Urbany an och Gibéryen merci soe fir dee korrekten Toun dee se fonnt hu fir iwwert dëst Gesetz ze schwätzen, an et bleiwen eng Partie Onkloerheeten déi mir mussen adresséieren, wéi et am Franglais heescht.

Ech hunn der mol eng hallef Dozen ausgemaach, déi eng dréinen ëm d'Sprooch, anerer ëm d'Duebel-Prestatioun vum Service militaire, anerer hu Bezuch op den Accès zur Fonction publique an et huet och mat den Nationalitéiten ze dinn. Et ass sech vill an oft iwwert de Protokoll beméit ginn, iwwert d'Implicatioun vu Mineuren an Arméikonflikter, an den Här Bausch huet och nach eng Partie Froen opgeworf zu deenen ech zum Schluss wëll kommen.

Wat d'Sprooch ubelaangt an eng ganz Partie vun deene Konditiounen, déi hei Ärer Meenung no net genügend kloer behandelt goufen, wëll ech just dat hei soen: Wann dee Projet de loi hei gestëmmt ass, da gi mir direkt op de Wee fir der Regierung e Projet de règlement grand-ducal ze proposéieren. Dat ass de Projet de règlement grand-ducal modifiant le règlement grand-ducal modifié du 22 septembre 1967 déterminant le statut des volontaires de l'armée.

Et ass an der Vergaangenheet ëmmer esou gehandhaabt ginn - dat war och an der Kommissioun gesot ginn -, datt déi do Konditiounen an engem Règlement grand-ducal ad hoc fixéiert ginn, notamment och déi Konditiounen déi Bezuch op d'Sprooch vun deene Leit, déi bei der Arméi rekrutéiert ginn, hunn.

Ech wëll mol fir d'éischt soen, firwat datt mir op deen do Wee gaange sinn. An do huet den Här Bodry mol guer net esou Onrecht, mir hunn effektiv Problemer wat de Recrutement ubelaangt. D'Leit komme sech net masseweis op den Härebierg virstelle fir gemustert ze ginn an duerno an d'Instruction de base ze kommen. Mir hunn effektiv ee Problem, an dee Problem ass och net méi kleng ginn doduerch datt d'Police aner Recrutementsweeër gaangen ass - wat ech och ka verstoen, well et ass net indispensabel, datt een dee Polizist gëtt muss iwwert d'Arméi rekrutéiert ginn -, an ech ënnersträichen nach eng Kéier déi zwou verschidden Ausriichtunge vun deene Missiounen.

Dat huet awer der Arméi an hirem Recrutement enorm Problemer beschafen an dofir hu mer versicht iwwert d'Erhéijung vun der Solde - dat hu mir och gemaach, an déi war substanziell - den Attrait ze verbesseren. Mir wossten och datt et domat net géing duergoen, well soss hätte mir net an der Regierungserklärung drageschriwwen, mir wëllten d'Arméi fir EU-Bierger opmaachen.

Firwat net fir se alleguer? Et fänkt een iergendwou un a mir hunn eis un d'Konzept vun der Citoyenneté européenne gelehnt, an dat ass jo awer eppes ganz Evolutives. An dräi Joer sinn et 25 Länner déi a Fro komme fir hei zu Lëtzebuerg rekrutéiert ze ginn, à condition datt si eng gewëssen Durée de résidence erfëllen. Mir wollten net eng Arméi de frontaliers maachen, wat da ganz no bei där Connotatioun vun Armée de mercenaires läit. Mir wollten eis deen Image net ginn, mä mir wollten hunn, datt eng Partie Leit sech kéinte mellen déi schonn hei am Land e Minimum vun Integratioun hanneru sech hunn, och wat d'Sprooch ubelaangt.

Ech wollt der Regierung proposéieren, datt an deem Projet de règlement grand-ducal de Sprooche-régime, deen och par ailleurs an der Fonction publique zielt, ugewannt gëtt. Well d'Arméi huet och eng Schoul an déi Schoul lehnt sech och un de Secondaire technique un. Et kann een nom Service militaire volontaire an déi Schoul d'10ième an d'11ième nomaache goen, fir dann och Accès ze kréien op eng Partie Posten an der Fonction publique, déi der Arméi reservéiert sinn, soit duerch Prioritéit, soit duerch Exclusivitéit. Also déi do Konditioun gëtt ganz kloer an deem Projet de règlement grand-ducal festgeluegt.

Dat Zweet: d'Bedenken iwwert d'Uwendung vum Accord de non double prestation de service militaire, wéi ech dat emol géif nen-

nen. Et stëmmt datt d'Dispositioune vu Land zu Land verschidde sinn. Déi eng hunn nach e Service militaire obligatoire, déi aner hunn de Service militaire obligatoire ofgeschaaft, an drëtter hunn de Service militaire obligatoire nëmme suspendéiert; dat ass de Fall zum Beispill an der Belsch an a Frankräich.

Da gëtt et d'Possibilitéit fir d'Prestation de service militaire à l'étranger ze maachen, dat hänkt erëm eng Kéier mat der Fro zesummen, ob een och eng Possibilité d'exemption de service militaire kritt wann ee säi Militärdéngscht an engem anere Land mécht wéi dat vun deem een d'Nationalitéit huet. An dofir ass déi Fro net einfach. Ech wollt awer net fir d'éischt mat deenen eenzelne Länner négociéiere goen, mä ech wollt fir d'éischt waarde bis d'Chamber de Projet hei gestëmmt huet an duerno sämtlech Vertrieder oder sämtlech Ambassadeure vun de Pays membres vun der Europäescher Unioun eng Kéier ruffen a kucke wéi mir déi Fro do kënnen ugoen.

Elo ass et ganz gutt méiglech, datt et mat eenzelne Länner net geet, datt eenzel Länner hir Leit net vun dem Service militaire exemptéieren, wann en nach bei hinnen obligatoresch ass an déi Exemptioun ass net virgesinn. Da musse mir soen, d'Méiglechkeet besteet, en attendant datt déi Länner hir Législatioun änneren.

Ech muss och mat eenzelne Länner eng Konventioun ënnerschreiwen, déi déi do Rapporte regelt. Dat ass notamment mat Italien de Fall, wann déi bereet sinn déi Exemptiounen zouzeloossen, an dat ass doutsécher mat Däitschland de Fall. Bei anere Länner hu mir iwwerhaapt keng Schwieregkeeten, mat Griichenland - dat ass schonn diskutéiert ginn an elo grad erwähnt ginn - kréie mer kee gréissere Problem, mir mussen awer och en Accord maachen. Dat do gëtt also och geregelt a soubal wéi d'Gesetz gestëmmt ass kënne mer direkt dee Rendez-vous mat den Ambassadeuren huelen.

Wat elo den Accès zur Fonction publique ubelaangt, do war et en hin an hier tëschent dem Statsrot - de Statsrot hat och Recht datt en eng Opposition formelle gemaach huet, well an der éischter Versioun war och eng Dispositioun dran, a mengem eegenen Text, deen d'Strophe net gehalen huet mam Régime général d'accès à la fonction publique -, dofir hu mir deem Rechnung gedroen an de Statsrot huet jo och dunn d'Levée vun der Opposition formelle gemaach.

Wat elo den Accès un d'Nationalitéit ubelaangt, ech wëll lech nach eng Kéier drun erënneren, dass mir verlaangen, dass déi, déi elo sech an d'Instruction de base bei der Lëtzebuerger Arméi mellen, mindestens 36 Méint mussen zu Lëtzebuerg wunnen. D'Regel ass déi, dass se duerno véier Méint d'Instruction de base maachen a 14 Méint Service volontaire. Dat ass de Minimum fir premier soldat-chef ze ginn. Duerno kënne se normalerweis virun an d'Arméischoul goen, wa se do nach wëllen d'10ème an d'11ème nomaachen. Während där Zäit ass d'Condition de résidence, déi fënnef Joer, largement erfëllt fir kënnen Accès un d'Nationalitéit ze kréien.

Mir hunn och Wëlles iwwert de Service social vun der Arméi deenen, déi wëllen d'Nationalitéit kréien, den Accès ze erliichteren an en an de Prozedure weiderzehëllefen, fir dass déi déi wëllen an d'Fonction publique kommen, an zwar an déi Funktiounen, déi de Lëtzebuerger reservéiert sinn, d'Condition de nationalité kënnen erfëllen. Dat sinn zum Beispill alleguerten déi Funktiounen, déi bei der Arméi opgemaach ginn. Ech denken zum Beispill un den Offizéier, den Ënneroffizéier an de Kapperol. Alles dat, wat de Lëtzebuerger reservéiert ass, kann een, deen elo wëllt bei d'Arméi goen an d'Nationalitéit kréien, da maachen.

Da bleift nach déi Fro, déi den Här Bodry opgeworf huet. Den Accès un d'Lëtzebuerger Nationalitéit hänkt natierlech och of vun deem Land vun deem een originaire ass an ob een do vu sengen Obligatioune befreit gëtt. Och déi Fro muss gekläert ginn a Gespréicher mat deenen eenzelne Länner. Dat Gesetz wat Dir haut stëmmt ass net eng Garantie, dass elo aus deene 14 anere Länner vun der Europäescher Unioun Leit op Lëtzebuerg an d'Arméi kënne kommen, mä et ass eng Ouverture fir déi wou et keng Obstaclë méi ginn. Wa mir déi Konditiounen do alleguerte fixéiert hunn, dierft et kee gréissere Problem gi fir der eng Partie eran ze kréien.

Dat Gesetz hei - an dat ass ënnerstrach ginn, souwuel vum Rapporteur, wéi och vun de Virriedner, an zu Recht - regelt och de Mindestalter deen ee muss hu fir kënnen an d'Arméi ze kommen. Et muss ee mindestens 17 Joer al sinn. Elo ginn et eng Partie Länner wou deen Alter méi niddreg ass, ënner anerem Groussbritannien. Do läit e bäi 16 Joer. Och ouni dass dëst Gesetz, dës Dispositioun schonn a Kraaft war, ass bis elo, mengen ech, an der Regel, jiddefalls esou laang ech do sinn, keen eenzegen net emol an eng Opération de maintien de la paix geschéckt ginn, deen net mindestens 18 Joer al war.

Ech weess, dass ech eng Kéier ee vun der Lëscht geholl hunn, wou d'Elteren ausdrécklech hiren Accord ginn haten. Mir hu gesot: Mir schécke keen ënner 18 Joer op den Theater, souguer wann et eng Opération de maintien de la paix ass a souguer wann et eng Missioun wär, déi net mat Gefor verbonne wär, well ech mengen, et huet ënner 18 Joer keen eppes do verluer. 18 Joer ass wierklech de Minimum, deen ee kann envisagéieren.

Ech mengen och, dass et kompatibel ass mat dem Protokoll vun New York deen hei viséiert ass. Wann ech mech gutt kann erënneren ass dat de Protocole facultatif à la convention relative aux droits de l'enfant concernant l'implication d'enfants mineurs dans les conflits armés, deen zu New York ënnerzeechent ginn ass. Ech hat Gespréicher mat Amnesty International. Mir leien do voll am Geescht vun deem wat si vertrieden. Ech mengen, mir sinn och kompatibel mam Buschtaf vun deem Protocole facultatif. Wann dat Är Haaptpropositioun ass, Här Bausch, da kann ech lech soen, déi Oppositioun ass mengem bescheidene Wëssen no aus der Welt.

Dir sot, Dir hätt gären, dass den Droit de vote op 16 Joer erofgesat gëtt an den Alter fir kënne rekrutéiert ze ginn op 18 Joer eropgesat gëtt. Ech wëll lech sous forme de boutade just drun erënneren, dass den Här Cohn-Bendit, deen lech jo awer ganz no steet, op d'Fro ugesprach...

M. Camille Gira *(DÉI GRÉNG).*- Den Här Möllemann lech och.

(Hilarité et brouhaha général)

Dat ass genau datselwecht.

M. Lucien Lux *(LSAP).*- Dat war kee Kompliment fir den Här Cohn-Bendit.

M. Robert Mehlen *(ADR).*- Ma, ech wollt elo soen. Dat do ass awer vum Verglach hier e bësse bedenklech.

M. Charles Goerens, *Ministre de la Coopération, de l'Action humanitaire et de la Défense.*- Här Gira, aus Respekt...

M. Camille Gira *(DÉI GRÉNG).*- Schwätzt mat eis, schwätzt net mam Här Cohn-Bendit.

M. Charles Goerens, *Ministre de la Coopération, de l'Action humanitaire et de la Défense.*- Ech hunn lech elo wahrscheinlech ënnerbrach an Ären tief schürfende Réflexiounen.

Här Gira, ech wëll lech just dat heite soen: Ech mengen, ech hu keen Ulass ginn an de leschte Joren a mengen öffentlechen Aussoen, an och a Privatgespréicher mat eenzelne Leit heibannen, fir an d'Géigend vum Här Möllemann geréckelt ze ginn. A wann ech den Här Cohn-Bendit hei zitéieren, dann ass dat net fir den Här Bausch schlecht drun ze maachen. Ech wëll nëmme just soen, dass den Här Cohn-Bendit zum Beispill Schwieregkeeten huet fir den Alter erof ze setzen, de Wahlalter, de Passivalter erof ze setze vun 18 op 16 Joer, well hien eng Kéier - an ech hu gesot, ech géif et sous forme de boutade hei soen - gemengt huet, et kéint een net d'Maturité sexuelle mat Maturité politique gläichsetzen.

M. François Bausch *(DÉI GRÉNG).*- Jo, da sot awer och dat anert, well duerfir ass den Här Cohn-Bendit mat Sécherheet awer och net dofir fir den Alter fir an d'Arméi ze goen op 17 oder 16 Joer erof ze setzen.

M. Charles Goerens, *Ministre de la Coopération, de l'Action humanitaire et de la Défense.*- Här Bausch, däerf ech eng Fro stellen?

M. François Bausch *(DÉI GRÉNG).*- Jo.

M. Charles Goerens, *Ministre de la Coopération, de l'Action humanitaire et de la Défense.*- Ass dat heiten eng Verbesserung par rapport zu der bestehender Gesetzgebung, jo oder neen?

M. François Bausch *(DÉI GRÉNG).*- An där Hinsicht sécherlech net.

(Interruption)

Neen, et ass eng Festegung vun deem wat besteet.

M. Charles Goerens, *Ministre de la Coopération, de l'Action humanitaire et de la Défense.*- Neen, bis elo konnt ee mam Accord vum Gesetz Leit mat 17 Joer, a souguer drënner, an Opérations de maintien de la paix schécken. Mir hunn et zwar net gemaach, mä mir sollten eis och gesetzlech de Riedel erageheie fir net kënnen ënnert déi 18 Joer ze goen. Mir hunn eis ganz vill Méi gemaach fir kompatibel ze gi mat deem Protokoll, deen ech éinescht viséiert hunn. Mir leien also do total an der Linn vun den Négociateure vum Protocole facultatif vun New York, deen ech grad erwähnt hunn.

M. François Bausch *(DÉI GRÉNG).*- Här Minister, wann Der erlaabt? De Protokoll ass selbstverständlech fakultativ - ech hunn den Text hei viru mir -, mä et ass awer ganz däitlech, wann een deen Text do liest, da sinn d'Recommandatioune vun der UNO kloer fir an d'Richtung ze goe fir den Âge minimal pour le recrutement an d'Arméi op 18 Joer generell erop ze setzen. Dat ass eng Recommandatioun, déi gemaach gëtt, an déi gëtt net gemaach vun ongefëier. Ech hu virdru versicht dat an zwee Sätz ze erklären - ech hätt och kënne méi laang aushuelen -, an dat ass awer de springende Punkt.

Dat, wat mir haut hei maache mat dësem Gesetz, dat ass net fir an d'Richtung ze goe fir där Recommandatioun hei, och wa se nëmme fakultativ ass, méi no ze kommen, mä mir festegen eng Situatioun, déi mir haut schonn hunn. Dat ass d'Situatioun wéi se sech presentéiert, an dat ass och de Reproche, dee mir maachen. Mir sinn der fester Iwwerzeegung, dass ee Leit eréischt an d'Arméi soll schécke wa se 18 Joer hunn, an net den Alter generell erofsetzen oder bei 17 Joer loossen.

M. Charles Goerens, *Ministre de la Coopération, de l'Action humanitaire et de la Défense.*- Här Bausch, ech erënneren lech just drun, dass meng Leit an den Affaires étrangères soen, dass dat Gesetz hei, wann et esou gestëmmt ass wéi et lech virläit, voll kompatibel ass mat deem Protokoll, deen Dir viséiert hutt.

M. François Bausch *(DÉI GRÉNG).*- Jo, de Protokoll ass fakultativ, duerfir ass d'Gesetz natierlech kompatibel mat dem Protokoll, mä d'Recommandatioun déi gemaach ginn ass, déi ass awer kloer.

M. Charles Goerens, *Ministre de la Coopération, de l'Action humanitaire et de la Défense.*- Mir maachen dat obligatoresch wat fir anerer fakultativ ass. Mir maachen dat obligatoresch.

M. François Bausch *(DÉI GRÉNG).*- Neen.

M. Charles Goerens, *Ministre de la Coopération, de l'Action humanitaire et de la Défense.*- Wéi gesot, mir hu souguer elo schonn, ier d'Gesetz a Kraaft war, Leit erofgeholl vun der Lëscht déi mam Accord vun hiren Elteren oder Tuteuren hätte kënnen an eng Opération de maintien de la paix goen.

Mir wëllen dat net, well mir mengen, dass ënner 18 Joer keen eppes do verluer huet. D'Praxis läit souguer nach wäit iwwer 18 Joer, well déi meescht musse jo emol d'Instruction de base maachen, a wa se d'Instruction de base gemaach hunn, da ginn se emol fir d'éischt an en Training. De Gros ass domat méi no bei 19, respektiv bei 20 Joer, wéi bei 18. Ech weess wierklech net, wouriwwer dass mir hei streiden. Mir streiden hei wierklech iwwer Saachen, déi et an der Praxis...

M. François Bausch *(DÉI GRÉNG).*- Wuerfir setze mer dann net einfach am Gesetz 18 Joer an, an da si mir fäerdeg. Firwat maache mir dat dann net?

M. Charles Goerens, *Ministre de la Coopération, de l'Action humanitaire et de la Défense.*- Ma, well ee se mat 17 Joer muss kënne preparéieren a well eng ganz Partie jonk Leit soss keng Perspektiv hätt. Ech muss do och den Hutt ofdoe virun der Arméi, dass se deenen d'Méiglechkeet gëtt fir sech dann erëm opzefänken.

Mme Renée Wagener *(DÉI GRÉNG).*- Opzefänke vu wat?

M. François Bausch *(DÉI GRÉNG).*- Vu wat?

M. Charles Goerens, *Ministre de la Coopération, de l'Action humanitaire et de la Défense.*- Ech invitéieren lech, wa se aus dem Kosovo erëmkommen, mat hinnen, mat hire Frënn a mat hiren Elteren ze schwätzen, an da kënnen déi lech emol ziele vun hiren Experienzen.

M. François Bausch *(DÉI GRÉNG).*- Dat ass jo net de Problem.

M. Charles Goerens, *Ministre de la Coopération, de l'Action humanitaire et de la Défense.*- An da frot Dir si, si sollen dat emol vergläiche mat deem wat se emfonnt hunn ier se bei d'Arméi komm sinn. D'Arméi ass doudsécherlech keen Allheilmittel, mä et ass awer och fir vill Leit eng ganz gutt Schoul. Wann een deene Leit den Zougank zu där doter Perspektiv verspäert virum Ereeche vum 18. Liewensjoer, dann huet ee méi Schlechtes gemaach wéi Guddes. Dat kann ech lech jiddefalls schrëftlech op eng Salztut ginn.

M. François Bausch *(DÉI GRÉNG).*- Dat ass jo keen Argument dat doten.

(Interruption)

M. le Président.- Ja, Här Minister.

M. François Bausch *(DÉI GRÉNG).*- Bis elo war et net schlecht, mä elo fänkt et awer un ze dérivéieren.

M. Charles Goerens, *Ministre de la Coopération, de l'Action humanitaire et de la Défense.*- Dat lescht, wat ech wëll soen, Här President,...

(Coups de cloche de la Présidence)

M. le Président.- Loosst den Här Minister schwätzen.

M. Charles Goerens, *Ministre de la Coopération, de l'Action humanitaire et de la Défense.*- ...et ass net egal wat, Här Bausch. Iwwregens, wat déi Asätz...

M. François Bausch *(DÉI GRÉNG).*- Dir äntwert net op déi prinzipiell Fro, déi ech lech gestallt hunn.

(Brouhaha général)

M. le Président.- Mir hunn dach elo keng Froestonn.

M. François Bausch *(DÉI GRÉNG).*- Neen, et ass vläicht keng Froestonn, Här President, mä wann ech vum Minister ugesprach ginn, ech mengen, dann ass et awer bis elo déi lescht Deeg normal gewiescht, dass een och kann heiansdo driwwer schwätzen. Ech mengen, dass de Minister och domadder kee Problem, vläicht am Contraire zu de Kolleege vun der CSV, déi souwisou zënter dräi Deeg nëmmen hei blosen an am léifste géife mar an d'Vakanz fueren.

(Brouhaha général)

Ech wëll soen, dass, Här President, de Minister eis hei eppes ënnerstellt wat mir net mengen.

(Interruption)

De Punkt ass deen, dass mir prinzipiell, Här Minister, a Fro stellen, ob et Sënn mécht fir déi Educatioun iwwert d'Arméi ënner 18 Joer unzesetzen. Ech gleewen lech och nach, an dat ass och alles sécherlech vun lech éierlech gemengt, dass Dir net Leit virdrun a Missioune schéckt. Ech gleewen lech 100%eg an ech sinn och dovunner iwwerzeegt, dass an der Arméi eng gutt Aarbecht gemaach gëtt fir déi Leit duerno ze encadréieren, wa se zréckkomme vu Missiounen an esou weider.

Hei geet et ëm de Prinzip, ob et gutt ass, dass mir Jugendlecher ënner 18 Joer d'office an d'Arméi wëlle schécken. Dat ass d'Fro. Dat ass dat, wat eis stéiert. Mir sinn der Meenung, dass d'Orientatiounen, de Geescht vun där Konventioun hei, och wa se fakultativ sinn, an donc natierlech Lëtzebuerg net a Widdersproch dozou steet - et ka jo net sinn, datt een zu eppes am Widdersproch steet wat fakultativ ass -, éischter an déi Richtung geet fir dass den Alter fir an d'Arméi eranzeklammen op 18 Joer soll erop gesat ginn. Dat ass déi prinzipiell Fro.

(Interruption)

M. le Président.- Här Minister, fuert virun.

M. Charles Goerens, *Ministre de la Coopération, de l'Action humanitaire et de la Défense.*- Här President, nach eng Kéier, wann een dee Protocole facultatif do ënnerschreift, da wëllt dat net heeschen, datt ee sech aus deem Protocole facultatif eenzel Saache kann eraushuelen déi engem gefalen an anerer leie loossen déi engem net gefalen. En ass fakultativ an deem Sënn, datt een e kann huelen oder net. A wann een ën-

nerschreift, dann akzeptéiert een och d'Konditiounen déi dra sinn. Déi Konditiounen déi dra sinn, mat deenen ass eise Projet de loi voll kompatibel.

(Coups de cloche de la Présidence)

Här President, et ass och hei versicht ginn d'Entwécklungshëllef mat der Arméi, mat de Militäroperatiounen an een Dëppen ze geheien. Ech wëll lech awer eppes hei ganz formell soen: Dat wat mir maachen hei a puncto Entwécklungshëllef, sicht awer international ganz staark no Imitatioun. Wann et iwwerall esou wär wéi zu Lëtzebuerg, dann hätte mer haut net nëmmen d'Moyene fir d'Aarmutt ëm d'halschent ze reduzéieren, wéi de Kofi Annan dat virun e puer Joer zu New York gefuerdert huet, dann hätte mer d'Moyene fir d'Aarmutt ganz ze éradiquéieren. Dann hätte mer wahrscheinlech och international eng aner Situatioun wéi se haut ass. Dann hätte mer wahrscheinlech och manner militäresch Konflikter.

Wa mer dat heite Gesetz haut stëmmen, dann heescht dat net, datt mer op anere Pläng sollen noloosse mat Efforte fir berouegend a stabiliséierend op d'Situatioun an der Welt anzewierken. Et ass net e Choix tëschent deem engen an deem aneren, mä et ass esouwuel dat eent wéi dat anert, wou bei eis am Land d'Prioritéit an den Ausgaben absolut bei der Entwécklungspolitik läit.

Ech weess net wourun datt verschidde Leit denke wa se vun iwwerdriwwene Militärausgabe schwätzen, well mer hunn hei am Land, wat d'Rémunération du personnel militaire ubelaangt - dat si lauter Suen déi hei am Land bleiwen, wëll ech emol nëmme just soen -, 80,65 Milliounen Euro. Doranner sinn och d'Leit vun der Police dran, déi zu 60% eisem Effort ugerechent ginn. Dat si lauter Suen déi hei am Land bleiwen, doranner sinn och d'Pensioune vun deenen déi fréier bei der Gendarmerie waren, mir kommen do op ronn 4,8 Milliarden där aler Gelder. D'Suen, d'Haaptdynamik vun den Dépensen d'lescht Joer, dat war den Accord salarial an d'Indextranche, a wann Der déi am intra-annuelle Verglach huelt, da kommt Der op praktesch 200 Milliounen al Gelder. Dat si Suen déi d'Chamber praktesch unanimement gestëmmt huet, an déi ginn dann awer comptabiliséiert à des fins de bonne présentation zu Bréissel bei der NATO als Dépenses militaires.

Ech fanne mir hunn eng Responsabilitéit ze huelen, esouwuel an der Entwécklungspolitik - an déi assuméiere mer voll a ganz - wéi och um Plang vun der europäescher Sécherheet. Mir sinn hei net um Wee vun der Schafung vun enger europäescher Arméi. Mir sinn hei um Wee fir e Beitrag mat Lëtzebuerger Moyenen a Lëtzebuerger Ressources humaines ze erméiglechen, datt, fir am Fall wou eng Opération de maintien de la paix décidéiert gëtt, Lëtzebuerg ka Leit dohinner schécken. Mir schécken hei keng Leit an den Irak, mir sinn éischtens keng gefrot ginn an zweetens hätte mer emol keng Leit fir dohinner ze schécken, wa mer da gefrot ginn, an drëttens bräicht ech mer dee Prozess net gefalen ze loossen, well ier iwwerhaapt déi Prothees kéint évoquéiert gi fir een dohinner ze schécken, géif d'Chamber gefrot ginn.

Ech wëll net hunn, datt d'Chamber do aus hirer Verantwortung entlooss gëtt, an déi géif do éischtens informéiert ginn iwwert d'Demanden - eventuell Demanden - déi op eis duerkommen, an zweetens géif ech näischt ënnerschreiwen ier d'Chamber sech doriwwer ausgeschwat hätt, an zwar an deem Sënn wéi d'Chamber dat gemaach huet. Ech sinn och Demandeur, datt mer de ganzen Dispositif légal iwwerdenken an och d'Chamber bei engem neien Type vun Intervention militaire, sief dat an enger Operatioun wéi se eventuell a Mazedonien kënnt Realitéit ginn, sech en session plénière géing driwwer äusseren.

Mir betrieden hei Neiland, dat ass richteg, dat hunn och Virriedner gesot. Mir betrieden hei Neiland, well mer déi éischt sinn, déi hir Arméi opmaache fir anerer. An dat wat Lëtzebuerg op dësem Plang mécht, dat wäert wahrscheinlech deemnächst vu Belgien an och vu Spuenien nogemaach ginn. Dat wat Lëtzebuerg hei mécht, dat ass fir d'Arméi vum Joer 2000, oder fir d'europäesch Défense vun 2050, wat d'Belsch, d'Lëtzebuerger Wirtschafts- a Währungsunioun vun 1919 fir d'europäesch Wirtschafts- a Währungsunioun vum Joer 2000 ass.

Wa mer dat heite maachen, maache mer e moderne Schrëtt, e Schrëtt a Richtung méi europäesch Integratioun, och e Schrëtt a Richtung Vervollstännegung vun der Citoyenneté européenne hei zu Lëtzebuerg. A gleeft mer et, alleguer déi fortschrëttlech Kräften an Europa wäre frou wa se e Mix hätte vun aussepolitescheen Dimensiounen déi esou pondéréiert wiere wéi déi Lëtzebuerger, 0,84% fir d'Entwécklungshëllef a praktesch deeselwechte Betrag fir d'Lëtzebuerger Défense, an et ass e Beitrag vun Europäer.

An nach eppes zu deenen, déi gemengt hunn d'Amerikaner – ech hunn dat haut an engem Zeitungsartikel gelies - wieren nëmmen heihinner komm am zweete Weltkrich, well se hiren Intérêt hei zu Lëtzebuerg gesinn hätten. Ech géif lech dat hei soen: Gott sei Dank hu se hiren Intérêt gesinn, well stellt lech emol vir si hätten deen Intérêt 1944 net erkannt. Wéi wier et da ginn? An déi beschte Préventiounspolitik - et ass gemängelt ginn d'Préventiounspolitik géif net wäit genuch goen -: Ma mir wäerten och nach an den nächste Méint d'Méiglechkeet kréien eis hei iwwert nei grouss Préventiounsschrëtt ze äusseren, nämlech déi vun der Erweiderung vun der Europäescher Unioun no Zentral- an Osteuropa. Dat ass Préventiounspolitik an deem Sënn, datt mer d'Schicksalgemeinschaft, wou mer elo mat 15 dra sinn, erweideren op 25. Et ass Préventiounspolitik vu Konflikter ganz einfach, well Alleingäng en voie de conséquence, militäresch Alleingäng an där doter Zon iwwerhaapt net méi méiglech sinn.

Ech wier deen Éischten, Här President, dee sech kéint freeë wa mer kéinten d'Militärausgaben op null reduzéieren. An där Situatioun si mer leider nach net, mä dat wat mer maache solle mer awer och net opblosen outre mesure. Well mir leien ongefëier, relativ gesinn, op 35% vun deem wat Neilänner, déi der NATO bäitrieden an déi ganz aner wirtschaftlech Schwieregkeeten hu wéi mer, de Moment amgaang sinn ze maachen.

Dat gesot, soen ech der Chamber merci fir hir konstruktiv Kriticken an Apporten, déi se gemaach hunn. Et ass wierklech mäi Wonsch, ech hunn domadder ugefaangen an ech wëll och domadder ophalen, datt mer méi Méiglechkeete kréie fir dat doten an den aussepolitesche Kommissiounssëtzungen ze diskutéieren. Vu mir aus, vu datt d'Chamber décidéiert, kënne mer och en Débat en session plénière maachen, all Joer spezifesch iwwert d'Défense. Den Här Fayot hat dat eng Kéier gefrot. Ech gesinn net a firwat datt mer déi Suggestioun net sollten opgräifen.

M. le Président.- D'Diskussioun ass ofgeschloss a mer kommen zur Lecture vun den Artikele vum Projet de loi a mer stëmmen driwwer of.

Lecture du texte du projet de loi (par M. Jean Spautz)

D'Artikelen 1 bis 3 si gelies an ugeholl.

Dir Dammen an Dir Hären, domadder wiere mer um Enn vun der Lecture vun den Artikelen ukomm a mer géingen zur Ofstëmmung iwwergoen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

Déi fir dat Gesetz si stëmme mat Jo, déi dergéint si mat Neen, oder si enthale sech.

De Projet de loi ass ugeholl mat 38 Jo-, 6 Nee-Stëmmen a 15 Abstentiounen.

Ont voté oui: MM. Willy Bourg (par M. Ady Jung), Lucien Clement, Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Haupert, Ady Jung, Nico Loes, Paul-Henri Meyers, Mme Marie-Josée Meyers-Frank, M. Laurent Mosar, Mme Ferny Nicklaus-Faber, MM. Patrick Santer (par M. Lucien Clement), Marco Schank (par Mme Ferny Nicklaus-Faber), Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Nicolas Strotz, Fred Sunnen, Lucien Weiler (par M. Claude Wiseler) et Claude Wiseler;

Mme Simone Beissel, MM. Jeannot Belling (par M. Gusty Graas), Xavier Bettel (par M. John Schummer), Niki Bettendorf, Emile Calmes, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Helminger, Alexandre Krieps, Claude Meisch, Mme Maggy Nagel, MM. Jean-Paul Rippinger, Marco Schroell (par M. Théo Stendebach), John Schummer et Théo Stendebach;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Greisen (par M. Gast Gibéryen), Jean-Pierre Koepp (par M. Aly Jaerling) et Robert Mehlen.

Ont voté non: MM. François Bausch, Robert Garcia, Camille Gira, Jean Huss et Mme Renée Wagener;

M. Serge Urbany.

Se sont abstenus: MM. Jean Asselborn, Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, M. Mars Di Bartolomeo, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Jeannot Krecké, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Jos Scheuer, Georges Wohlfart et Marc Zanussi;

MM. Jean Colombera et Aly Jaerling.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou décidéiert.

Da komme mer elo zur Diskussioun vum Projet de loi 5021, d'Schafung vun engem Dokumentatiounszentrum iwwert d'Resistenz. Et si schonn ageschriwwen: déi Häre Bodry, Rippinger, Henckes, d'Madame Wagener an den Här Fayot. D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Paul-Henri Meyers.

2. 5021 - Projet de loi portant

- création d'un Centre de Documentation et de Recherche sur la Résistance;

- modification de la loi modifiée du 25 février 1967 ayant pour objet diverses mesures en faveur de personnes devenues victimes d'actes illégaux de l'occupant

Rapport de la Commission des Institutions et de la Révision constitutionnelle

M. Paul-Henri Meyers *(CSV), rapporteur.*- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, de Projet 5021 ass den 30. August 2002 an der Chamber déposéiert ginn. Den Avis vum Statsrot ass datéiert op den 22. Oktober. Déi zoustänneg Kommissioun vun den Institutiounen a vun der Revisioun vun der Verfassung huet de Projet de 4. Dezember duerch diskutéiert an den 13. Dezember dee schréftleche Rapport mat enger Majoritéit vu senge Memberen ugeholl.

Dëse Projet gesäit zwou Moossname vir, éischtens d'Schafung vun dem Centre de documentation et de recherche sur la résistance an zweetens de Remplacement vun dem Conseil national de la résistance duerch de Comité directeur pour le souvenir de la résistance.

Domat ginn d'Relatiounen tëschent der Resistenz aus dem zweete Weltkrich an der Regierung strukturell nei geregelt. Déi Relatioune waren ëmmer gepräegt vun dem géigesäitege Respekt tëschent Regierung a Resistenz. D'Regierung huet ëmmer d'Eegestännegkeet an d'Selbstännegkeet vun de Resistenzorganisatiounen unerkannt. Si huet awer och ëmmer versicht, en accord mat der Resistenz, déi Relatioune reglementaresch an zënter 1967 och gesetzlech ze regelen.

D'Gesetz vum 25. Februar 1967 huet de Conseil national de la résistance geschafen. Den CNR war domat den offizielle Porte-parole vun de Resistenzorganisatiounen an en hat als Missioun d'Resistenz an alle moraleschen a materielle Froen ze vertrieden. En huet dat aussergewéinlech gutt gemaach, mä en huet selwer an den nonzeger Jore festgestallt, dass an Zukunft déi Aufgab net méi vun him eleng kënnt bewältegt ginn. Dofir huet den CNR och selwer gefrot, datt d'Gesetz vun 1967 ofgeännert soll ginn. Et ass d'Ofännerung vun deem Gesetz, iwwert dat mer haut diskutéieren an ofstëmme wäerten.

Wat sinn déi Ännerungen, déi haut proposéiert ginn? Dat ass fir d'éischt emol d'Schafung vum Centre de documentation et de recherche sur la résistance. Dee Centre soll fonctionnéieren als Service public, ënnert der Autoritéit vum Premierminister. Hien huet eigentlech dräi wichteg Aufgaben, als éischt Aufgab fir all Dokumenter iwwert d'Resistenz ze sammelen, ze archivéieren an ze konservéieren, fir déi och dann dem Public, dee Recherchë mécht, zur Verfügung ze stellen. D'Kommissioun awer och d'Regierung sinn der Meenung, dass déi Aufgab net eleng op déi do Dokumenter ka beschränkt bleiwen, mä dass seng Aufgaben iwwert dat doten eraus solle goen an am Fong all Donnéeën, déi am Zesummenhang si mam zweete Weltkrich, soll erfaassen.

Zweet Aufgab ass d'Recherche iwwert d'Resistenz an am allgemengen och iwwert den zweete Weltkrich ze ënnerstëtzen, besonnesch bei Studenten déi hir Etüde maachen iwwert déi modern Geschicht. An drëttens, dat schéngt mer och eng wichteg Aufgab ze sinn, dat ass déi, dass en d'Erënnerung un d'Resistenz an dat, wat eis Virgänger am zweete Weltkrich geleescht hunn, soll waach halen. E soll och besonnesch déi jonk Leit doriwwer informéieren a sensibiliséieren.

Zweet Struktur, déi geschaaft gëtt, ass de Comité directeur pour le souvenir de la résistance. Dee soll de Conseil national de la résistance, dee virgesinn ass, an den Artikelen 1 bis 3 vum Gesetz vun 1967 ersetzen. Et war d'Meenung opkomm, och an der Kommissioun, ob et net richteg wär fir de Conseil national de la résistance ofzeschafen an duerch näischt ze ersetzen. Dat war net d'Meenung vun der Regierung, et war och net d'Meenung vum Statsrot an et war och net d'Meenung vun der Majoritéit vun der Kommissioun. D'Regierung selwer huet gemengt, dass an dësem Stadium d'Attributioune vun dem Conseil national de la résistance net komplett kënnte verschwannen, et misst ee representatiivt Organ vun de Resistenzorganisatioune bestoe bleiwen, dat och d'Intérête vun der Resistenz a vun deenen Organisatioune bei de Pouvoirs publics kënnt vertrieden; dat och d'Intérête vu senge Membere kënnt vertrieden.

(M. Jean Asselborn prend la Présidence)

Doniewent huet den CNR eng aner Missioun, déi ganz sécher net vun deem nei geschafene Centre de documentation kann iwwerholl ginn, dat ass fir säin Avis ofzegi wa Leit d'Croix de la résistance kréien, eng Dekoratioun, déi iwwregens nëmme méi à titre posthume ka verlië ginn. Aus deenen Ursaache waren och Regierung, Statsrot an och d'Majoritéit vun der Kommissioun der Meenung, dass ënnert iergendenger Form déi Aufgabe vun dem Conseil national de la résistance misste bestoe bleiwen, an déi sinn, wéi gesot, deem nei geschafene Comité directeur pour le souvenir de la résistance uvertraut ginn.

De Statsrot huet mat dem Projet säin Accord ginn, en huet allerdéngs eng ganz Rei Remarquen an Ofännerunge gemaach. Dat erlaabt mir och den Text e wéineg am Detail, Artikel fir Artikel, duerch ze goen a kuerz op déi Ofännerung vum Statsrot hinzeweisen.

Den Artikel 1 gesäit d'Schafung vum Centre de documentation et de recherche sur la résistance vir. Do ass eng Differenz opkomm, well am Commentaire vun der Regierung gesot ginn ass, dee Service sténg ënnert der Tutelle vun der Regierung während am Text selwer drasteet, e wier ënnert der direkter Autoritéit vum Premierminister. Den Text vum Gesetz selwer ass richteg, den Ausdrock Tutelle ass falsch, well dee gebraucht gëtt bei selbstständegen Organismen, déi ënnert der Tutelle vun engem Member vun der Regierung stinn, esou dass do den Text vum Artikel 1 och, esou wéi d'Regierung et proposéiert huet, bäibehale ka ginn.

Den Artikel 2 definéiert d'Missioune vun dem Centre de documentation. Do huet de Statsrot drop higewisen, dass et do zu Differenzen an zu Konflikter kënnt komme mat aneren Instituts culturels an notamment mat den Archives nationales. Dofir huet de Statsrot och proposéiert den Text ofzeänneren an ze soen, dass de Centre de documentation seng Aufgabe géif erfëllen, an e seet par exception à la mission générale confiée aux archives nationales, fir dat do kloer ze stellen. Deen Text ass och vun der Kommissioun ugeholl ginn. De Statsrot huet dann de Wonsch geäussert, wann et nach Problemer géif ginn, da kënnten déi jo dee Moment tëschent deene respektiven Direktioune vum Centre an den Archiven oder tëschent deene kompetente Ministere geklärt ginn.

Den Artikel 3 leet d'Modalitéite fest, nodeem de Chargé de direction vum Centre rekrutéiert gëtt. Den Text gesäit vir, dass dat par détachement ass. De Statsrot ass domat och d'accord. En huet allerdéngs virgeschloen, dass kloer soll gesot ginn, dass deen, deen d'Direktioun hei kritt, ee Cycle complet vu véier Joer vun Universitéitsstudië misst hunn, an der Geschicht an notamment an der Spezialitéit vu moderner Geschicht.

Den Artikel 4 schaaft d'Basis, fir dass dee Centre aner Leit, Employéen oder Aarbechter, kann engagéieren. U sech hätt deen Artikel net missen am Gesetz stoen, well wann de Centre de documentation een öffentlechen Déngscht ass, dann hätt och d'Regierung iwwert d'Budgetsgesetz déi do Leit fir dee Service kënne rekrutéieren.

Den Artikel 5 gesäit d'Institutioun vun enger Commission de surveillance vir. Och deen Artikel fënnt d'Zoustëmmung vum Statsrot. E beantstant allerdéngs, dass beim Règlement grand-ducal, deen d'Attributiounen an d'Zesummesetzung vun där Kommissioun virgesäit, net och Indemnitéiten, déi déi Memberen eventuell kënnte kréien, an deem Règlement grand-ducal dra wären. Wann dat de Fall wär, missten déi Indemnitéiten duerch